

Belediye intihabı için yapılan hazırlıklar ikmal edilmek üzeredir. Defterler yarın veyahut pazar günü asılacaktır.

İngilterede iki yolcu treni çarpışmış ve birbirinin içine geçmiştir. 5 ölü 40 dan fazla yaralı vardır.

FIATI 5 KURUŞTUR.

9 üncü sene No. 3082 CUMARTESİ 8 EYLÜL 1934

Tel: { Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319, İdare ve Matbaa : 24310.

Türkiye ve Milletler Cemiyeti

Cenevre'den bildirildiğine göre, Türkiye Cumhuriyeti, bu defa inihâl edecek olan muvakkat konsey azalıklarından biri için namzetliğini koymuştur. Muvakkat konsey azalığının cemiyet kadrosu içindeki vaziyetini anlamak için Milletler Cemiyeti teşkilatını izah etmek lazımdır.

Milletler Cemiyetinin dört organı vardır:

- 1 — Asamble, yani Umumi Heyet
- 2 — Konsey yani kabinesi vaziyetinde olan bir meclis.
- 3 — Umumi kâtiplik.
- 4 — La Haye Mahkemesi.

Nazari olarak Asamble her şeyi hâkim vaziyettedir. Fakat Milletler Cemiyetine âza olan her devletin murahhaslarından tereküp eden bu heyet, ancak senede bir defa toplanır. Temenni yolu bazı nutuklar söylenir. Evvelce hazırlanan kararlar tasdik edilir ve Asamble azaları birbirini tanımadan dağılırlar. Binaenaleyh bu heyetin Milletler Cemiyeti kadrosu içindeki rolü nümâyîş yapmaktan ibarettir.

Umumi Kâtiplik ve La Haye Mahkemesi de Konsey'in istişare ettiği bir hukuk encümeni vaziyetinde bulunduğu için ehemmiyetlidir. Ancak bu kadro içinde en ehemmiyetli organ şüphesiz konseydir. Bunun içindir ki cemiyet 1919 senesinde kuran beş büyük devlet, Konsey'de ekseriyeti daima kendi elinde bulundurmak istediklerinden dolayı azalığın beşini daimi olarak kendilerine tahsis etmişlerdir. Cemiyetin ilk kuruluşunda Konsey azalıkları dokuzdan ibaretti. Bunların beşi, İngiltere, Fransa, Amerika, İtalya ve Japonya'ya tahsis edilmiş. Dördü de intihap suretiyle her üç senede bir değişirdi. Amerika'nın Milletler Cemiyetine girmemesiyle daimi azalıklar dörde indi. Bir kaç sene sonra da muvakkat azalıklar dörtten altıya çıkarıldı ve Konsey azaları, dördü daimi ve altısı muvakkat olmak üzere ona iblağ edildi.

Almanya Milletler Cemiyetine iştirak edinceye kadar vaziyet bu şekilde devam etti. Lokarno mukavelesinin imzasından sonra Almanya'nın Milletler Cemiyetine girmesi mevzuubaşlanca, bu devletin daimi azalığı olan hakkı derhal tanıdı. Ancak Lehistan, İspanya ve Breziya da daimi azalık istediler. Bir devlete daimi azalık tevcih etmek için Konsey'in ittifakı arası lâzımgeldiğine ve daimi azalık iddiasında bulunan devletlerden bazılarının da bu heyette muvakkat âza bulunduğuna göre, daimi azalık kendilerine verilmediği takdirde reylerini Almanya'ya da vermeyeceklerini bildirdiler. Bu yüzden 1925 senesi sonbaharında Almanya Milletler Cemiyetine giremedi. Asamble içtima dağıldı. Sonra devletler Almanya'ya Konsey'de de daimi azalık vermek için hazırlığı başladılar. Bunun temin etmek için cemiyetin teşkilatını değiştirdiler. Evvelce biri muvakkat, diğeri daimi olan azalıklara yarı daimi azalık namı altında yeni bir sınıf daha ilâve ettiler. Muvakkat ile yarı daimi arasındaki fark şu idi ki muvakkat âza olan devletler, her üç senede bir değiştir ve aradan bir devre geçmedikçe, kalan devlet yeniden intihap edilemezdi. Yarı muvakkat azaların azalıkları aradan bir devre geçmesine mahal kalmak üzere tekrar tekrar tecdit edilebilecekti.

Daimi azalık için gürültü yapan devletlere bu yarı daimi azalığı verdiler ve Almanya'nın da daimi olarak azalığı temin edildi. Almanya'nın Milletler Cemiyetine girmesinden sonra üç kısım olan Konsey azalıkları şu suretle taksim edildi: İngiltere, Fransa, Japonya, Almanya ve İtalya'dan ibaret olan beş daimi azalık, üç yarı daimi azalık ve altı muvakkat azalık. Yani Konsey azalıkları on dörde iblağ edildi.

Simdi hâlâ vaziyet böyledir. Yalnız Japonya ile Almanya Milletler Cemiyetinden çekilme karar verdiklerinden dolayı (tebliğinden iki sene sonra âza olan haklarını çıkarmaları için daimi azalıkların iki adet eksilecektir. Bunların yerine Sovyet Rusya daimi âza olacaktır. Ancak vaziyet henüz müphemdir. Japonya ve bilhassa Almanya'nın kat'î olarak çekilmelerine mâni olmak için her türlü teşebbüsler yapılmaktadır. Almanya malûm olduğu üzere, cemiyete girmek için silah noktasından müsavafetini tanımasını şart koymuştur. Sovyet Rusya'nın azalığı meselesine gelince; 1926 senesinde Almanya'nın cemiyete katılması sırasında olduğu gibi, bu defa da bir takım ihtirasların kabarmasına sebep olacağı zannediliyor. Belki de Lehistan daimi azalık için tekrar namzetliğini ilân edecektir.

Bizim namzetliğimizi koyduğumuz azalık bu sene inihâl edecek olan muvakkat azalıklardan biri içindir. Türkiye tarafından takip edilen sulh siyasetinin Cenevre muhitinde bize karşı büyük bir himmat hissi uyandırdığı malûmdur. Hatırladığımız halde sırf bu itimadın nişanesi olmak üzere külliye miktarında rey alması, Milletler Cemiyetinin harici siyasetine tamamiyetle uygun bir istikamet takip etmektedir. Cemiyetin hedeflerinden hiç biri bizim hedeflerimizle tekaruz etmiyor. Sulhun ve müsavafetin muhafazası için senelerden beri yapılan teşebbüslerde Türkiye daima en safata bulunmuştur. Kellogg misakını imzalamadık. Cemiyetin himayesi teşebbüsleri ile toplanan Londra iktisat ve mali konferansında dünya devletleriyle teş-

Türk - Yunan antant kordiyali Musaddak suretler Atina'da teati edildi

Tevfik Rüşti Bey Cenevre yolunda Yunan hariciye nazirile birlikte seyyahat etmektedir

ATINA, 7 (Milliyet) — Adria vapurile Venedik tariki le Cenevreye gitmekte olan Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüşti Bey bugün Atinaya uğramış ve M. Maksimos'la Ankarada imzalanmış olan Antant Kordial misakının tasdiknamelerini teati etmiştir. Bu münasebetle teati olunan nutuklarda iki memleket arasındaki münasebetlerin sıklaşmasından tevelli eden faydalar kaydolunmuştur.

M. Maksimos Adria vapuruna binerek Tevfik Rüşti Beyle beraber Cenevreye gidecektir.

M. Maksimos'a M. Rostis, Parakis, ve Pipinelis refakat etmektedir. Kendilerine Cenevrede Yunanistanın Paris ve Bern sefirleri M. Politis ve Refad ta iltihak etmektedir.

Tevfik Rüşti Bey

İstanbul - Diyarıbekir

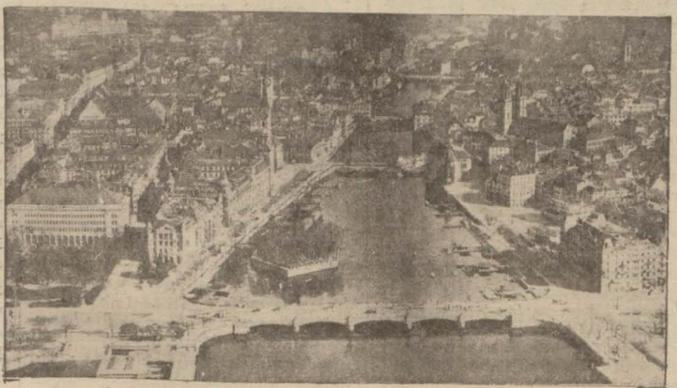
En uzak şehirlerimize en kısa zamanda gideceğiz

Gelecek haftadan itibaren İstanbulla Diyarıbekir arasında tayyare postaları başlıyor

Memlekette sivil tayyareciliği tam m etmeğe çalışan Vecihi tayyare mektebi talebeleri ve Vecihi hangarındaki tayyareler

Aldığımız malûmata göre, Diyarıbekirle İstanbul arasında yeni tayyare seferleri tesisi tekarür etmiş ve bu hususta hazırlıklara baş-

Zürich şehrinde bir manzara (Yazısı 6 ncı sahifemizedir).

riki mesaiden kaçınmadık. Tecavüzün tarifi mukavelesini imzalamadık. Yakın Şark'ta sulhün en ehemmiyetli zamanı olan Balkan Misakının imzasında ehemmiyetli bir rol oynadık. Türkiye bütün komşuları ile en iyi münasebettedir. Komşuların hiç birinden bir karşı arazi istemiyor. Komşuların hiç biri de Türkiye'den bir karşı toprak istemiyor. Harici münasebetleri bizim kadar iyi olan bir memleket tasavvur edilemez.

Türkiye Konsey azalığı için namzetliğini, sırf sulha daha iyi hizmet edilebilme için koymuştur. Sulh ve müsalemet yolunda çalışacağımızı bir vaat olarak ileri sürmüyoruz; on senelik tarihimize bunun en büyük şahididir. 17 eylülde yapılacak olan intihabatta Türkiye lehine atılacak reyler, sulh ve müsalemet yolunda on senelik çalışmamızın hakkı bir mükafatı olacaktır.

Ahmet SÜKRÜ

Daimi tramvay tarifesi için hazırlık başladı

Yakında şirket muhahhasları Ankaraya gidecek

Eylülün bidayetinden beri tatbik sahasında bulunan muvakkat tramvay tarifesi takip edecek daimi tarifinin tesbiti hususunda Tramvay Şirketi ile temasa geçilmiştir.

Öğrendiğimize göre, Nafla Vekili Ali Beyin Ankaraya avdetinden sonra, şirketin muhahhaslarından müteşekkil bir heyet Ankara'ya giderek doğrudan doğruya vekâletle temasa geçecektir. Yeni tarifinin azami çabuklukta tesbit ve intacı mukarrerdir.

Şirketin müracaatı

Tramvay Şirketi 1926 mukavele-namelerinin feshi dolayısıyla, Nafla Vekâletine müracaatta bulunmuş, bu husustaki noktalarını ve te-

(Devamı 5 inci sahifede)

İktisat Vekili Dün akşam geldi

İş Bankasının Edirne'de açılan şubesinin açılma resmini yapmış olan İktisat vekili Celâl B. in dün sabah şehrimize gelmesi beklenmiş ise de Celâl Bey ekspres ve konvansiyonel trenlerinden çıkmamıştır. Celâl Bey akşam saat sekiz buçukta Şirkeciye gelen Edirne postası ile İstanbula dönmüştür.

Celâl Beyle beraber Edirneye gitmiş olan Caltalca meb'usu Şakir ve İş Bankası umumî müdür vekili Muammer Beyler de dün akşam şehrimize gelmişlerdir.

Ziraat vekili Muhlis Bey geliyor

Şarkta yeni zirâi müesseseler yapılacak

GIRESON, 7 (Milliyet) — Ziraat Vekili Muhlis Bey şark vilâyetlerindeki tetkik seyahatlerini bitirerek, Gülcemal vapuru ile Trabzondan İstanbula hareket etmiştir. Vapur Giresona gelince, Vekil Bey Giresonuların rica ve davetlerini kabul ederek, Giresona imiş, parlak tezahüratla karşılanmıştır. Vekil Bey Gülcemal vapurunda "Milliyet" e beyanatta bulunmuşlar ve seyahatlerinden çok memnun olduklarını, söyleyerek kısaca demiştir ki:

— Horpe, Artüvin, Ardıhan, Kars, Kule, Kağızman, Tuzluca, Hasankale, Ezrurum, Bayburt, Gümüştane ve Trabzondaki tetkiklerim umumî olmuştur. Fakat en ziyade hayvancılık, sütçülük ve meyvacılık üzerinde durdum. Kars, Ezrurum hayvancılık ve sütçülük hususunda büyük bir istikbale namzettir. Vekâletin beş senelik plânında bu hususta almağt düşündüğü tedbirler ve teşebbüsler vardır. Kars ve Erzurumda

(Devamı 6 ncı sahifede)

BUGÜN

3 üncü sahifede

Balkan hatıraları

FELEK

Cin peri masalları

Mümtaz FAİK

4 üncü sahifede

Fikirler ve İnsanlar: İleri geri edebiyat

Nurullah ATA

ÖZ DİLİMİZLE

M. SALAHATTİN

5 inci sahifede

Çocuk

6 ncı sahifede

Seyahat İntibaları

A. Ş.

Amerika grevi kanlı bir şekilde devam ediyor

Üç günde bir çok müsademeler oldu on kişi öldü kırk kişi yaralandı bir çok tevkifat yapıldı

Amerikadaki grevler den bir manzara

NEVYORK, 7.A.A. — Mensucat grevinin üçüncü günü silahlı mücadeleler olmuştur.

Şimali Karolin'de Honepat'da grevçiler, çalışmak isteyen bir fabrika memurları ile çarpışmışlardır. Altı kişi ölmüştür. Şehir heyecan içindedir.

Cenubi Karolin'de bir grevci, grevçilerle bir fabrika bekçileri arasında yapılan mücadelede silâhla öldürülmüştür.

Atlanta şehrinde bir grevci dün almış olduğu yaraların tesirile bugün öl-

müştür. Grevin başladığı günden bugüne kadar on ölü ve kırk bir yaralı vardır. 64 kişi tevkif edilmiştir. Son yapılan tahminler, grevçilerin sayısını 340,000 olarak tesbit etmektedir.

NEVYORK, 7.A.A. — Kadın elbiseleri işçi federasyonu grev aleyhine karar vermiştir. Bu karar, tahmin ediliğine göre, grevçilerin sayısını derhal 50,000 ve bilâhare 125 ile 175 bin arasında arttıracaktır.

İsveç veliahtı bir teşrinisnide İstanbula gelecek

Prens Hz. refikaları ve çocuklarıyla beraber Yakın Şarkta uzun bir seyyahata çıkıyor

İsveç veliahtı Gustaf Adolf ile refikaları ve iki çocuğu prenses Ingrid ve prens Ratil ile beraber yakın şark memleketlerinde dört ay devam edecek olan bir seyahate çıkmak üzeredirler.

Prens hazretleri ve ailesi İsveçten eylülün 13 cü günü trenle hareket ederek Mesina'ya gelecekler ve orada kendilerini bekleyen Waseland İsveç gemisine bineceklerdir. Bu gemi ile Patras'a uğrayacaklar ve Corinthe kanalını geçerek Pire'ye gelecekler. Cümhuriyeti Zaimis'i ziyaret ettikten sonra Selânik ve Aynaroza uğrayacaklar ve

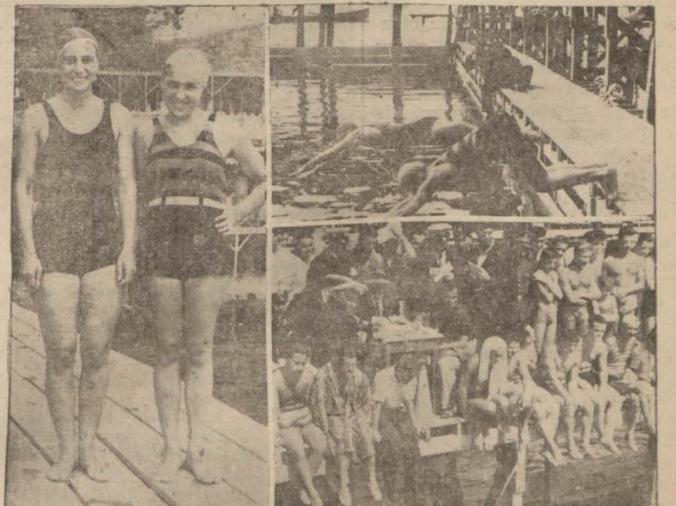

İsveç Veliiahtı Gustaf Adolf Hazretleri ve refikaları

teşrinievvelin birinci günü İstanbulda bulunacaklardır. (Devamı 2 inci sahifede)

Dünkü yüzme yarışları

Yarışlarda Beykoz İstanbul şampiyonu olmuş Galatasaray ikinciliği alabilmiştir

Dünkü yüzme yarışlarından intibalar, solda : yarışa iştirak eden iki Hanım. Solda yukarıda yarıştan bir enstantane. Aşağıda seyirciler ve jüri

İSTANBUL, 7.A.A. — İstanbul mün-takası yüzme birincilikleri, büyük bir intizam ve alâka içinde bugün Moda ban-yosundaki yüzme havuzunda icra edilmiştir. (Devamı 5 inci sahifede)

TARİHİ TEFRİKA: 137

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BİRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)
Her hakkı mahfuzdur. Yazar: A. C.

Artık politika, Vatan gibi kelimeler ağza alınmaz olmuştur

Bir de bizim Yunanlılar, ecne-bilerin Avrupadaki Türk vilayetleri üzerine müdahalelerini nasıl temin ve tesri etmişlerse, şimdi de aynı şeyi Anadolu için yapmakla meşguldürler. Fakat Yunanlıların bu ikinci gayelerini Türkler henüz hissedip o teşebbüslerimiz aleyhinde gazetelerinde neşriyata başla-mamışlardır. Biz şimdilik Anadoludaki "Umumi İttihat Yunan Şubeleri", ne hususi talimat vermekle meşgul bulunuyoruz.

Arada sırada Yunan komiteleri tahrikat yapmaktan geri kalmıyorlar. İzmirde bir Türk polisi bir Rum çocuğunu öldürmüştü. Bunun üzerine Yunan komiteleri, siyasi emellerinin tercivi ve Türklerin intikam almağa sevkolunmaları için Rum çocuğunun katledildiği yerde bir Türk çocuğunu öldürmüşlerdi. Fakat anlaşılın bizim Türkler, işin içindeki fırıldakları anlamış olduklarından intikamcıyane hiç bir harekette bulunmadılar. Bilakis Rum çocuğunu öldüren polisi şiddetle takbih ettiler.

Yunan komiteleri Türklerdeki bu disiplini gördükçe çıldırmak derecesine geliyorlar. Artık Türkler uyanmağa başladıklarından hoşafın yağr kesildiğini büyük bir esfle söylüyorlar. Bununla beraber Yunan komiteleri gayretlerine devam ederek genç Türklerin teşebbüslerini semersiz bıraktırmaya geceli gündüzlü çalışıyorlar. Biz, Türklerin buna karşı gözlerimizi dört açmamız lazımdır.

Bu mektupların Parise yazıldığı nisan-temmuz 1907 de Girittiki Türkler İstanbuldaki gizli teşkilatın taş basması ile bazı risaleler almışlardır. Bu risalelerde yakın bir zamanda İstanbulda kanunu esasın ilan edileceğinden bahs olun-yordu. Bu risalenin bir çok nüshaları İstanbul sokaklarına da atılmıştı. Bu işleri becerenler İstanbulda gittikçe büyüyen Terakki ve İttihada mensup yeni azı idi. Dr. Bahattin Şakir Beyin gizlice İstanbulda girmesine ve oradaki arkadaşlarıyla müzakere ettikten ve yeni kararlar alındıktan sonra oradan çıkıp gitmesini müteakip İstanbuldaki Genç Türklerin faaliyeti oldukça artmıştı. Sokaklara yapıştirılan beyannamelerin ardı arkası gelmiyordu. Abdülhamidin casusları ve zaptiyeleri de bunlara mâni olamadıkları için zalim padişah Zaptiye Nazırını azletmişti. Bu hal den pek müteessir olan bu hafiyeler kahyasına bu sukut üzerine nüzül isabet etmişti. Artık yürüyemeyecek bir hale geldiğinden evinde kalmaya ve yataktan çıkmamağa mecbur olmuştu. Abdülhamit bunu haber alınca kendisine acıyarak memuriyetini iade etmişti.

İstanbulcular Terakki ve İttihat Cemiyetinin bu faaliyetinden dolayı epeyce sıkıntı çekiyorlardı. Çünkü hafiyeler halkı gittikçe daha ziyade sıkıştırıyorlardı. Artık politika, vatan gibi kelimeler ağza alınmaz olmuştu. Biçare ahalinin o kadar gözü yılmış ki her hangi bir kimsenin yanında politika veya vatan kelimelerini kullanacak olmasın, "bu adam mutlaka casustur, beni yakacak!", diye kaçıp gidiyor ve artık selâmı kesiyordu. Cesur Türk milleti, Abdülhamidin otuz seneden beri devam eden zalim idaresi yüzünden korkak ve çekingen bir millet olmuştu. Abdülhamidin milleti sıkıştırması nisbetinde etrafındaki avenesinin şekavet hırısı da artıyordu. Bu meseleye dair İstanbuldan Parise yazılan bir mektupta deniliyordu ki:

"İstanbulda kırk beş paraya satılmak lazımgelen ekme şimdi 40 paraya satılıyor. Bakınız nasıl oluyor: Ziraat ve ticari ahvâl yüzünden buğday ve un piyasasının gerginliği malum. Onun için bizim ekmeğe lere beş para zam yapmak icap etti. Anadolu'da, Rumelinde iki keçili bir kariye bırakmıyan, mezalimi ile milyonlarca halkı sefalet ve esaret altında inleyen Hamit bu zama muvafakat etmedi. "Fakir ahali benim evlatlarımdır, beş para fazla vermekle mutazarrır olmasınlar!", dedi.

Nihayet fırıncılar grev ilânına teşebbüs ettiler. Abdülhamit gene razı olmadı. Bunun üzerine "beş para fakir ahalden çıkacağına zengin olan beytümali müslimin den çıksın", dedi. Bugün İstanbulun bahtiyar sakinleri beş parası hazı-

neden verilmek üzere eskisi gibi kırk paradan ekme yapıyorlar. Şehremini Reşit Paşa ile oğlunun kayıpederi Arap İzzet Paşa fırıncılara böyle ekmeğe başına beş para sadaka verecekleri yerde hazine den herkese birer maaş verileseydi daha münasip olurdu. Çünkü fırın lardan çıkan ekmeğin adedini ve binaenaleyh okka başına verilecek beş para tazminatın hesabını ancak Cenabı Mevlâ bilir.

Musul Vilayeti dahilinde eşkiyanın tahrip ve sekensesini katliâm ettiği köyleri ve çiftlikleri mal bulmuş mığribi gibi hazinesi hassasına ilhak eden, Yanya ve Manastır dahilinde senevi on bin lira irat getiren yetmiş beş çiftliği sonradan hazineyi hassa ile maliye hazinesine arazında irat masraf edilmek üzere cemman on beş liraya satın alıp içerisine ağnam ve âşâr kaçakçıları doldurmak suretinde senevi lâakal ayırca, kırk, elli, belki de iki yüz lira istifade temin eden Abdülhamit gibi bir deni şahsın bu beytümali hesabına gösterdiği semahate develer güler, kaz. . . .

Bu semahatin (!) sebebi şu oluyor ki güya bereketsizlik yüzünden halk müşteki imiş, ekmeğe narhına beş para zamm edilirse ahali belki söylenmiş diye jurnal verilerek kendisini korkutmuşlar. Hakiki sebep ise bu hesabı, kitabı malûm olmayan ve olması da mümkün görünmeyen beşer paradan Şehremini ile Arap İzzetin günde bir kaçır yüz lira ziftlenmektedir.

Abdülhamit casuslarının İstanbuldaki şiddetli tazyıklarına rağmen Paris'le olan muhabere bazı ecnebi dostların tavassutu sayesinde mümkün olabiliyordu. Bu ecnebi dostların en faali, evvelce de bahsettiğimiz Mösyö Rouet idi. M. Rouet bir taraftan Yusuf İzzettin ve Mehmet Reşat Efendiler, diğer taraftan da Pariste Dr. Bahattin Şakir, Mısırdaki Ahmet Celâlettin Paşa ve Diran Kelekyan Efendi arasında muhabereyi ve irtibatı temin edebiliyordu. Dr. Bahattin Şakir Beyin İstanbulda girip çıkmasına da o yardımcı olmuştu.

Mösyö Rouet'in bir kabahati varsa o da Ahmet Rıza Beyden ziyade Prens Sabahattin Beye tarafdar olması ve Bahattin Şakir Beyi Sabahattin Beye meylettirmeğe çalışmıştı.

— Bitmedi —

Bir laboratvarda infilâk

ANKARA, 7 — Yüksek Ziraat enstitüsüne merbut bulunan hıfzıssıhha laboratuarında bir kaza vukua gelmiştir. Bir tecrübe yapıldığı sırada eterin patlaması yüzünden yangın çıkmış, genişlemeden söndürülmüştür. Fakat, infilâk esasında laboratuar şefi Hamdi Bey bir kaç yerinden yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

Birleşik Amerika devletlerinde gümüşün âtisi

Gümüş üzerinde yapılacak herhangi bir harekete müteallik resmî bir tedbir mevzuubahs olunca derhal gümüş işi ile meşgul olan hâlenin mücadeleli hayatına sıkın getireceği ümitleri meydana çıkar; fakat bu yolda atılan her adım bu hâlenin daha büyük tedbirlere karşı ihtihallerini arttırmaktan başka bir işe yaramaz. Ayan azasından Pittman diyor ki: "Gümüş fiati bir (Ons) 1,29 dolari buluncaya kadar yükselcektir. O zaman bütün dünyanın hükümetleri Amerika'daki nisbet üzerinden hudutsuz para basmak üzere darphanelerini açacaklardır." Bu suretle 1896 intihabatında reddedilen bire on altı nisbeti, hiç bir mücadeleye maruz kalmadan yalnız bizim değil, bütün dünyanın milli siyaseti olacaktır. Gümüş siyasetinden memnun olan Senator Thomas şöyle diyor: "Gümüş devletleştirme hareketimiz, dünyanın altın blokuna sıkı sıkı yapışan elleri gevşetmiş ve bütün cihanda yeni bir para sistemine yol açmıştır."

Para siyasetimizin, milletler arasında da kâğıt para karşılığı olarak bir yeri için madenin kabulüne münker kalacağına zanneden gümüş taraftarları senatörlerimiz inkisarı hayala mahkûmdurlar. Avrupada böyle bir hareketin lehinde bir cereyan olmadı-

HARİCÎ HABERLER

Feci bir tren kazası

İngilterede iki yolcu treni birbirinin içine geçti

Beş kişi ölmüş 40 dan fazla insan yaralanmıştır. İki tren bir yığın tahta ve demir haline gelmiş dört hattın üzerini kapamıştır

LONDRA, 7. A. A. — İki tren, Glasgow merkez istasyonu civarında çarpışmışlardır. Makinist ile ateşi ölmüşlerdir. Kırtan fazla yaralı vardır. Şehrin bütün hasta nakleden otomobillerine vaziyet edilmiştir. Bütün hastahanelerin doktorları acele olarak kaza yerine gitmişlerdir. Çarpışma iki yolcu treni arasında olmuştur. Lokomotiflerden biri ötekine üstüne çıkmıştır. İki trenin de

ilk üç vagonları iç içe girmişler, parçalanmışlardır. Dört hattın üzeri tahta ve demirlerle doludur.

LONDRA, 7. A. A. — Glasgow civarındaki tren kazasında yaralanan iki lokomotifin birinin ateşçisi de ölmüştür.

LONDRA, 7. A. A. — Glasgow tren kazasında yaralana niki kadın, yaralarının tesiriyle ölmüştür. Bu suretle ölenlerin sayısı beş olmuştur.

Almanya

Yeniden banka veya şube açmak men edildi

BERLİN, 7. A. A. — Havas bildiriyor: Hükümet, Alman iktisadiyatına pek faydalı olmayan kredi müesseselerinin adedini tahdit için, yeni banka müesseseleri veya mevcut müesseseler tarafından şubeler açılmasını menetmiştir.

Tayyare ile devri alem

THORSHAVN, (Feroe adalarında), 7. A. A. — Dünya devri uçuşu yapmak olan tayyareci Light, Orcades adalarına hareket etmiştir.

Sar meselesi ve Fransa

PARİS, 7. A. A. — Fransız matbuatı Sar meselesi hakkında Fransanın reyâm komisyonuna ve Milletler Cemiyetine dahil bulunan devletlere verdiği muhtarî uzun uzadıya mevzuu bahis etmektedirler.

Sar reyâmının ortaya çıkardığı muhtelif meseleleri tetkik eden bu muhtıra da mezkûr meselelerin şimdiden halledilecek reyâm ile yeni rejim arasındaki müddetin uzatılmaması temenni olunmaktadır. Fransa hükümeti Versay muahedesinin derpiç ettiği her üç ihtimalde nazarı dikkata alarak aşağıdaki hususata bildirmektedir :

1.— Sar'ın Fransaya iltihakı takdirinde Fransa hükümeti bütün Sar halkına dil, mk ve din farkı gözetmeksizin Fransız vatandaş hukukunu verecektir. Fransa reyâmı neticesi her ne olursa olsun buna benzer ahkâmın milletler cemiyeti tarafından kararlara konulmasını istemektedir.

2 — Şimdiki rejimin ipkası takdirinde Sar halkının hükümet işlerine karışmasını muvafık olacağı mütealesindedir. Nihayet Fransa Sar'da malik olduğu madenlerin büyük bir kısmını muvafık şeraitle bizzat Sar hükümetine terkete me amadadır.

3 — Sar'ın Almanyaya iltihakı takdirinde Fransa Sar'daki madenlerini kıymetini filen edle etmek azminindedir. Bugün Sar'da tedavül etmekte olan frank, harici borçların tesviyesine yararmalıdır. Ve bu borçlar tamamen ödenmelidir.

Komünistler

Almanya 50 kişi kadar tevkif edildi

BERLİN, 7. A. A. — Röyter ajansı muhabirinden :

Komünist oldukları iddia edilen elli kadar kişi, gizli polis tarafından Berlinin Şömeberg nahiyesinde yapılan bir tahriyat esnasında tevkif edilmiştir.

Tahriyatta devam edilmektedir. Söylendiğine göre polis tahrikat yapan komünistlerin umumî karargâhını bulmuştur.

Cenubi Amerikada

Paraguay Bolivya muharebesi

VAŞİNGTON, 7. A. A. — Hariciye nezaretinin Lapaz'dan öğrendiğine nazaran cepheden avdet eden Reiscumhur M. Salamaoka orada erkân harbiye ile istisarede bulunmuştur. Erkân harbiye ken disin eiki üç gün zarfında cevap verecektir. Reiscumhurun ordu vaziyetini cesaret verici mahiyette bulduğu ve erkân harbiyenin kendisini hezimet ifade eden şartları hiç bir suretle kabul etmeye teşvik ettiği bildirilmektedir. Bu mikbîlik, Paraguaylıların üsûl hareketlerinden uzak bulunmalarından ileri gelmektedir. Zannedildiğine göre, Bolivya kendisine yapılan teklifi ancak bazı şartlar altında kabul edecektir. Bolivya sefareti, Paraguaylıların, taahhütlerine muhalif olarak, teklifi kabul ettiklerini vaktinden evvel bildirmiş olmalarını protesto etmiştir.

Yunan ordusunda disiplin

ATINA, 7 (Milliyet) — Başvekil M. Çaldaris gazetecilere beyanatta bulunarak muhalefet gazetelerinde yazılanlara rağmen Yunan ordusunda disiplin olduğunu ve hükümetin bu cihetten emin bulunduğunu kaydetmiştir.

Yunanistanın nüfusu

ATINA, 7 (Milliyet) — Yapılan bir istatistiğe nazaran 1928 senesindeberi Yunanistanın nüfusu 350.000 artmıştır. Bugünkü nüfusu, 6,588,460 a balığı olmaktadır. Atinanın nüfusu 471.150, Pirinin nüfusu 266.900 dür.

Maltaya ait bir karar

İngiltere hükümeti Malta'da lisan meselesini kat'i surette hal için teşebbüsa girişmiştir. Şimdiye kadar tarihi ve içtimai sebepler dolayısıyla mahkemelerin resmî lisan olan İtalyanca kaldırdıkları yerine Maltz lisanı ikame edilmiştir. Adaya ait bütün kanunlar Maltz lisanına tercüme edilecektir. Valinin emirnameleri yalnız Maltz veya İngiliz lisanlarında neşredilecektir. Tahsil ve ticarîde umumî hizmetlerde yalnız Maltz ve İngiliz lisanları kullanılacaktır.

Maltz lisanı lehinde verilen bu kararın İtalyanca aleyhinde telâhki edilmesine lüzum yoktur. Buna rağmen bu şekilde tefsir edileceğinden şüphelidir. Esasen şimdiden bu hareket Roma'da "Yeni bir lisan habaseti", tarzında tasvir edilmiş başlanmıştır. Bununla beraber İngiltere hükümetinin yegâne yapmış olduğu şey, ada halkından nihayet yâzde on beşinin bildiği bir lisan mahkemelerin umumî lisan olmaları çıkarmış olmalarıdır. İtalyanlar hâlâ halkın bildikleri ve konuştukları lisan ile muhakeme edilmesine lüzum geldiği şeklinde iptidai bir nazariyeyi serdediyorlar. Maltz mahkemelerinde İtalyancanın istimali bu lisan bilen akaliyetin menfaatinde son derece uygun düşüyordu. Bu akaliyet bittabi bağırıp çağırarak, protesto edecek ve ada halkının vatanperverliğine, dinî hissiyatına ve

"New York Times,"

SON DAKİKA

Ziraat vekili Giresunda

GİRESUN, 7 (A. A.) — Ziraat Vekili Muhlis Bey bu sabah Gülcemal vapuru ile buraya gelmiştir ve şehrimizin mülki ve askerî erkân tarafından karşılanmıştır. Vekil Bey iskele meydanında duran ihtiram kütasını teftiş ettikten sonra belediye gelmiş ve bir müddet istirahat etmiştir. Muhlis Bey pazar gününe kadar burada kalarak tetkikatta bulunacaktır.

Aydın'ın kurtuluş bayramı

AYDIN, 7 (A. A.) — Aydın'ın kurtuluşunun on ikinci yıldönümü büyük merasimle kutlanmıştır. Şehir baştan başa donanmış ve halk coşkun tezahüratta bulunmuştur.

Ankara gücü sporcuları İzmirde

İZMİR, 7 (A. A.) — Ankara gücü sporcuları dün, on sekiz kişilik bir kafile halinde gelmişlerdir. Trenin bir saat teahhürle gelmesine rağmen Altınordu Kulübünün idar ecilerile birçok sporcu gençler tarafından heyecanla karşılanmışlardır. Alâettin ve Bilâl gibi beynelmîl oyuncuları mücehhez olan bu takım bugün ilk maçını Altınordu ile yapacaktır.

İnegölde kurtuluş bayramı

İNEGÖL, 7 (A. A.) — Dün, memleketimizin kurtuluş bayramı, yirmi bini geçen halk, esnaf cemiyetleri, teşekküller ve mektep talebelerinin iştirakile bu seneye kadar emsali görülmemiş bir şekilde kutlanmıştır ve şehir haricinde halk suvarileri tarafından ordu öcülerinin memleketi giriş vaziyeti temsil edilmiştir. Bütün memleket sevinç içindedir. Gece büyük bir fener alayı tertip edilmiştir.

Rusya Amerikadan istikraz yapmak istiyor

VAŞİNGTON, 7. A. A. — Selâhiyettar bir menbada haber alındığına göre, Sovyet -Amerika borçları müzakerelerinin akamete uğramasına sebep, Rusyanın 100 milyon dolarlık bir istikraz ile aynı miktarda kredi kolaylıkları yapılması için ısrarındır.

Söylendiğine göre Reiscumhur, kredi kolaylıkları yapılmasına müsaittir. Fakat istikrazı reddetmektedir.

Deniz meselesi ve Japonya

TOKYO, 7. A. A. — Japonların deniz meselesi hakkındaki nihai teklifleri imperatora arz edilmiştir. İmperator bu teklifleri isterse tadil edebilecektir.

Tekliflerde beş - beş - üç nisbetinin kaldırılması Vaşington muahedesinin tadili veya yerine bir başkası yapılması vardır.

Bu siyasetin tasvibi, bugün kabineden istenecektir.

Japonya, aynı zamanda safî harp zirhları ile tayyare taşıyan gemilerin tamamen kaldırılmasını veya cezri bir şekilde tahdidini isteyecektir.

Viyanada bir idam kararı

VIYANA, 7. A. A. — 25 Temmuzda başvekillette nöbetçi olan polis memuru Hoelzel idama mahkûm edilmiştir.

VIYANA, 7. A. A. — Hoelzel'in idam kararı müebbet hapis olarak değiştirilmiştir.

Şark misakı karşısında Litvanya

KAVNAS, 7. A. A. — Hariciye nazırı Cenevreye hareket etmiştir. Hareketinden evvel Litvanya ajansına beyanatında demiştir ki :

"Üç Baltik devleti arasında parafe edilen üçlü şarkı Avrupada sulhun tarsi ni için çok mühimdir. Litvanya, bir şark misakı akti hususunda Fransa ve Sovyet Rusyanın teşebbüsüne muvafık olması için halisane yardım edecektir. Ancak misakı imza eden devletler arasında tam bir müsavat bulunmalıdır.

İsveç Veliâhtı Gelecek

(Baş 1 inci sahifede)

Prens Hazretleri Türkiyede ikametleri esnasında Reiscumhur Gazeti Mustafa Kemal Hazretlerini ziyaret edeceklerdir. Bundan sonra İzmire uğrayacaklar ve kara tarikiye Halebe gideceklerdir. Halepte İsveç mamulâtından Wolwo markalı otomobile pres hazretlerini ve ailelerini Şama, oradan da Bağdada götürecektir.

İraktan sonra otomobil ile Tahrana gidecekler, İranda buldukları sırada Hazer denizinin cenubunda İsveç ve Danimarka müesseseleri tarafından yapılmakta olan simendiferleri tetkik edeceklerdir.

Veliâht Hazretleri İrandan, Irak, Şam, Beyrut tarikile avdet edecekler ve Kudüse de uğradıktan sonra Mısırda gidecekler ve Portsaidi geçerek Bahriahmer tarikile Cibuti'ye vasıl olacaklardır. Habeşistandan avdetlerinde Marsilya tarikile İsveç döneceklerdir. Bu seyahatin kânunusani ayrına kadar devam edeceği zannediliyor. Veliâht hazretleriyle ailesine mabeyinci Count Pesse, prens hazretlerine de damdonör olarak prenses Reutersward refakat edeceklerdir.

Bunlardan maada kendilerine müşavir Lagerberg, kumandan Wetter ve S.K.F. direktörü Prytz refakat etmektedir.

Prens Hazretleri sanayiî nefise, arkeoloji ile çok yakından alakadar olmaktadır. Gezdikleri yerlerde bu meseleler etrafında tetkikatta bulunmaları muhtemeldir.

Milletler cemiyeti meclisi açıldı

CENEVRE, 7 (A. A.) — Milletler Cemiyeti Meclisi bu sabah açılmıştır. Meclis bir hususi ve diğeri umumî olmak üzere iki celse aktetmiştir. Hususi Celse devlet adamlarının birbirile temasa gelmelerini temin için yapılmıştır. Umumi celse açıldığı vakit Çekoslovakya Hariciye Nazırı M. Benes riyaset makamında işgal etmiştir.

M. Bartho'nun temasları

CENEVRE, 7 (A. A.) — Fransa Hariciye Nazırı B. Bartho muhtelif heyetli murahhasa reislerle müteaddit mülakatlar da bulunmuştur. Bu mülakatlar bilhassa Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesi meselesi etrafında cereyan etmiştir. Mumaileyh evvelâ İngiliz murahhası M. Eden ve sonra da Çekoslovakya murahhası ve meclis reisi M. Benes ile görüşmüştür. M. Bartho ile M. Benes yalnız Sovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesi meselesi hususunda değil, aynı zamanda Şarkı Avrupa misakı ve Merkezi Avrupa meseleleri hakkında da tamamen mutabık kalmışlardır. M. Bartho sonra Lehistan Hariciye Nazırı M. Bek ile de görüşmüştür.

Umumi kanaata göre eSovyet Rusyanın Milletler Cemiyetine girmesi bazı devletlerin ve bilhassa İsviçrenin muhalefetine rağmen büyük müşkilata tesadüf etmeyecektir. Ancak mecliste daimi azalık meselesi biraz nezaket kesbetmi mekteklerde. Vakta Lehistanın bu bapta bir itirazı yoksa da mecliste yarı daimi azalığın daimi yapılmasını istemektedir. Halbuki misakta Rusyanın komi azalığı derpiç edilmiş olduğundan Sovyetlerin bu hususta takaddüm hakları vardır.

(Times)

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Haftanın Yazısı

Balkan hatıraları!

Gazeteler her spor seyahatinden sonra olduğu gibi bu sefer de Zagreb oyunları hakkında ateş püskürüyor. Ama içlerinden bir tanesi de mehak edip işin hakikatini anlamaya uğraşmıyor. Bu kabahat onlarda değil hakikattedir. Mübarek şey biraz güzel olsa herkes arar ama, ne çare! Her şeyi rağmen çirkin dir. İşin fenası fikradır da... Onun için kimse almaz. Ve böylece bizim gazeteler her sefer olduğu gibi çalınmıyacak kapıları çalar, vurulmıyacak abaklara vururlar. Sanırlar ki bundan bir netice çıkar. Beyhude ümit. Eğer spor işlerinin, spor seyahatlerinin düzenmesi matlâp ise onu düzelterekle görülmeli, onlara ateş püskürmeli. Ona da boyumuz kısa gelir; böylece bir vaveylâdır gider. İmdi bu vaveylâ hiç bir fayda vermeden devam edersun, ben Zagreb'ten aldığım bazı intibaları size yazayım:

(Zagreb) te Yelaçić isminde bir valti umuminin heykeli vardır. Bu adamı Hırvatistan Macaristana bağlı iken öldürmüşler. Çünkü çok milliyetpervermiş. Hırvatlar da bunun bir heykelini yaptılar ve Zagreb'in ortasında bir meydana dikmişler... At üstünde ve elinde bir kılıç. Bu kılıcın istikameti Peşte şehri imiş... Macarlar o zaman bu kılıcın ucunu başka tarafa çevirmek için bir hayli para teklif etmişler ama Hırvatlar kabul etmiş. Bana bu hikâyeyi nakleden arkadaş dedi ki:

Hırvatlar haklı! Kılıcı ne tarafa çevirirler bir memleketi gösterecek! O memleket para verip kılıcı öteye çevirmelerini isteyecek.

Ben de cevap verdim: — Desene biçare vali saat yelkovanına dönecek!

Bu büyük adamın heykelinin etrafındaki meydana her gün yemiş sevgileri kurulur. Belediye hiç ses çıkarmaz...

Yugoslav gazetecilerle ve spor adamları ile temas ettim. Neşeli adamlardır. Bir gün içlerinden birinin yanında bir köpek gördüm. Ben köpekten anlamam... Köpekten anlamam ama, attan da anlamam. Neyse sordum:

— Bu köpek ne cinstir?

— Gülecek cevap verdi:

— Polis köpeği...

Hayvan kurtulmuş bir şeydi. Benim bildiğim sivi kulaklı, zeki yüzlü polis köpeklerine benzemiyordu.

Tekrar sordum:

— Tuhaf şey! Hiç polis köpeğine benzemiyor.

Sahibi cevap verdi:

— Haklısınız. Lâkin benim köpek hafiyecinsindedir. Tebdili hayafet eder.

Gülüştük.

Istanbuldan Belgrada kadar dört beş hudut geçilir. Bunlardan birisi Yunan hudutlarıdır. Diğer Bulgar, üçüncüsü Yugoslav. Yunan hudutunda bir muamele yoktur. Trenler bir muamele yapmazlar. Bulgaristana girerken (Milli Banka memuruyum) diyen bir adam gelir, üstünüzdeki ecnebi parasını sorar ve onları alıp size leva verir. Geçer gidersiniz. Dönüşte aynı adam tekrar karşınıza çıkar. Üstünüzde leva olup olmadığını sorar. Fakat bu sefer levaları alıp ecnebi parası vermez. Levayı üstünüzde bırakır. Bu bir garip hâdisedir ki; iktisat kanunlarında yeri yoktur. Alacağın şahin, vereceğine karga diye bina derler işte.

FELEK

Gayrimübadillere bono tevziati

Gayri mübadille yapılmakta olan bono tevziati bir hayli ilerlemiş bulunmaktadır. İstihkak sahiplerine alacaklarına mukabil yüzde 25 nisbeti üzerinden yapılan bono tevziat ile şimdiye kadar hemen yarısından fazlası ödenmiştir.

Diğer taraftan, takdiri kıymet komisyonunca binde 3,4 nisbeti üzerinden para dağıtımına da devam edilmektedir. Gayrimübadillerden 1000 liradan fazla istihkak olanlara Ziraat bankasından ödenmek üzere çek verilecektir.

Öğrendiğimize göre; bono ve para tevziati işleri daha bir buçuk ay kadar devam edecektir.

Esnaf bankası toplantısı

Esnaf Bankası heyeti umumiyesi, bugün senelik toplantısını yapacaktır. Ekseriyet olmadığından yapılamayan bu işi bu gün bitirilecektir. Toplantının ruzaresi hazırlanmıştır.

Belediye intihabı için hazırlıklar

Defterlerin yarın veya pazara asılması mümkündür

Yeni belediye intihabı hazırlıklarına devam edilmektedir. Şehir dahilindeki kazalarda, hazırlanan defterlerin tetkiki tamamlanmış olduğu için bugün de mühakkattaki defterlerin tetkikine başlanacaktır.

Verilen malumata göre, tetkikat bugün bitirildiği takdirde defterlerin yarın veya pazartesi günü asılması mümkündür. İntihap için kazalara dağıtılan sandıklar, nüfus fazlalığı nazarı itibara alınarak bazı mntakalarda artırılmış ve bu semtlere yeniden sandık gönderilmiştir.

EKONOMİ

Ölçüler

İhtikâr vaziyetini bir komisyon yeniden tetkik edecek

Yeni ölçülerin tatbikinden doğan ihtikâr vaziyetini tesbit etmek üzere toplanması bildirilen ihtikâr komisyonu gelecek hafta faaliyete başlayacaktır.

Belediye, vilâyet ve ticaret odası murahhaslarının da iştirakile Marmara Müdret Hakkı Beyin riyasetinde toplanacak olan bu komisyon tetkikatının neticesini doğrudan doğruya İktisat vekâletine bildirecektir.

Almanya'da buğday ihracatı

Almanya'da buğday ihracı için Ziraat Bankası müzakereler devam etmektedir. Bu temaların yanında bir anlaşma ile neticelenmesi beklenmektedir. Şimdiye kadar ilk parti olarak 150 bin kiloluk buğday satışı yapılmıştır.

Balkan tütün bürosu

Verilen habere göre Balkanlarda tütün mahsulünün hariç piyasalara satışını temin üzere bir Balkan tütün borsası tesisi için Türkiye, Yunanistan ve Bulgaristan arasında müzakerat cereyan etmektedir.

İngiltereye halı ihracatımız

934 senesinin ilk altı ayında Türkiye'den İngiltereye 14728 İngiliz lirası kıymetinde 16781 libre halı ve kilim ihracat edilmiştir.

İngiltereye en fazla halı, kilim vesaire ithal eden memleketler sıra ile Hindistan, Rusya, Belçika ve Fransadır. Almanya son zamanlarda fazla miktarda İran halısı çekmeğe başlamıştır.

Ne kadar tütün ekildi?

Inhisarlar idaresinin yaptığı bir hesaba göre bu sene muhtelif tütün mntakalarında 51 bin 932 hektar araziye tütün ekilmiştir. Geçen seneki zeriyahtan sahası 46 bin 919 hektardır.

Tütün mntakaları içinde en geniş ekim sahası Ege mntakasıdır. Bu mntakada bu sene 10 bin 407 hektarlık araziye tütün ekilmiştir.

İkinci derecede Samsun gelmektedir ki, bu sahada 9 bin 568 hektarı bulmaktadır.

Mamisadaki tütün ekim sahası da 7 bin 425 hektardır. Muğla vilâyetindeki tütün ekim sahası da 5 bin 319 hektardan ibarettir.

BORSA

(15 Bankasından alınan cetveldir)

6 Eylül 1934

AKŞAM FİYATLARI		TAHVİLATI	
İSTIKRAZLAR			
İstikrazı dahili	96	Rihtm	17,75
1933 Ergani	97	Müessesil	48,60
Ünitürk	28,45	" II	47,60
" II	27,30	" III	49,00
" III	27,50		

EŞHAM

15 Bankası Nama	10	Reji kuponuz	2,35
" " Hamiline	10	Telefon	11
" " Müessesil	105	Terkos	18
Türkiye Cümhû.		Cimento	12,15
riyet Bankası	55,25	İttihat dey.	13,50
Tramvay	30	Sark dey.	0,80
Anadolu Hisse	26,90	Balya	1,85
Şir. Hacı	15,25	Sark m. ecza	3,20

ÇEK FİYATLARI		NUKUT (Satış)	
Londra	620,50	Prâg	19,13,50
Paris	12,06	Belgrat	34,83,50
Nyûyork	80,90	Moskova	10,90
Milano	9,27	Berlin	2,01,91
Cenevre	2,43,60	Varşova	4,20
Brüksel	3,39	Budapeşte	3,96,16
Amsterdam	117,48	Madrid	5,81,50
20 Lira	83,63	Bükreş	79,32,84
Atina	65,35	Viyana	4,25
Sofya			

20 F. Fransız	170	20 L. İsviçre	808
1 Dolar	117	1 Pezeta	18
21 Kur. Çek.	106	1 Mark	49
1 Sile. Av.	22	1 Zeloti	20,50
1 İsterlin	629	20 Ley	19
20 Lira	216	20 Dinar	83
20 F. Belçika	115	1 Cernoviz	—
20 Drahma	24	Altın	9,22
1 Florin	83	Mecidiya	26,50
		Banknot	240

Avcıların dünkü bayramı
İstanbul avcıları dün toplu bir halde hem gezintiye, hem ava çıktılar

Dün Çekmece civarında bayram yapan İstanbul avcıları

İstanbul avcıları dün Çekmece civarında Çoban Çeşmesi mevkiinde 18 inci yıldönümü bayramlarını kutuladılar. Bayram münasebetile cemiyet ambarı, Çekmece ve Avcılar köyünde bulunan fakir çocuklardan 75 çocuğu da meccanen sünnet ettirdi. Avcılar bayramı çok kalabalık oldu ve eğlenceli geçti.

Avcılar bayramına Ankara Mebusu Aka Gündüz Bey, Ankara, Tekirdağ, Babaeski ve diğer vilâyetler avcılarına namına, Edrine Emmi-yet Müdürü Kerim Bey de bayrama iştirak etmişlerdir.

Avcılar arasında hanım avcıları da görülmekte idi. Bilhassa Avcılar Cemiyeti âzasından Dr. Atuf Beyin refikası Nezihe Hanım ve kerimesi Taciesr Hanım ile sabık mebus Şükri Beyin refikaları Talât Hanım ile Aka Gündüz, operatör Murat İbrahim, Yeşilköy Nahiyeye Müdürü Şükri Beyler ve bir çok tanınmış muhterem simalar avcı kıyafetinde kümenin içinde görülmekte idiler.

Merasime saat 11 de başlandı. Merasim mahalli Türk bayrakları ile ve Gazi Hazretleri ile Fevzi ve İsmet Paşaların resimleriyle süslenmişti.

Merasim mahallinin sağ tarafında Türk bayrağı, sol tarafında da avcı bayrağı göze çarpyordu. Merasim esnasında her iki bayrak birden çekildi. Bayraklar çekilirken hazır bulunan avcıları havaya birer ateş ettiler.

Dr. Kenan Hasan Bey bir nutuk söyledi. Ezcümle dedi ki:

— Arkadaşlar, bugün İstanbul Avcılar bayramının 18 inci yılını tesit ederken duyduğumuz gurur çok yüksektir. Bu yüksek, asil spor Türk milletinin çok eski milli bir sporudur. Dünyada bundan daha yüksek, insanların ruhunu tezyin eden, sinesinde bir âlim ile bir cahili, bir paşa ile bir esnafı saklayan, kucaklayan, bundan başka ulvi bir meslek yoktur. Türkün en büyük hasleti attığını vurmaktır.

"Arkadaşlar, avcılık insanları kâmil eder. Avcı yalnız avını düşünür; avcı tüfeği üzerine yattığı zaman düşüncesi ve asil ruhu dünyanın riya ve hilesinden uzaktır. Yüce Gazi'nin bütün dünyayı kırkından bir bir inkişâp ve muvaffakiyetlerle tahakkukunu arzu ettiği en büyük milli duygularımızdan biri de avcılıktır. Hükümet, memleketin her bir köşesinde avcılığın yükselişini temine çalışıyor. İstanbul beş, altı bin avcısından noksansız kalan Avcılık Cemiyeti gene sizlerin muavenetinizle canlanmaktadır. Gerçi cemiyetin kurulması kolay olmadı. Bir çok müşkülât başardı. Büyüklerimiz bizlere yaptıkları muaveneti ve bilhassa İstanbul Halk Fırkası reisimiz kıymetli meslektaşım Doktor Cemal Bey ile Ali Rıza Bey ve Yeşilköy Nahiyeye Müdürü Şükri Beye teşekkürü bir vicdan borcu bilirim.."

Cemiyet reisinin büyüklerin gösterdiği himayeye teşekkürü "yaşamın", seslerle alkışlandı. Sonra Aka Gündüz Bey söz aldı. Avcılığın faydalarından bahsetti. Propagandası eksik olduğunu söyledi. Avcılık Federasyonu hakkında fikirlerini söyledikten sonra, yakında bir avcılık kanununun çıkacağını bildirdi.

Bundan sonra davetliler av etlelerinden hazırlanan sofraya geçtiler ve av müsahabeleri arasında talih vakit geçirdi. Yemekten sonra da av müsabakaları yapıldı.

Bundan sonra davetliler av etlelerinden hazırlanan sofraya geçtiler ve av müsahabeleri arasında talih vakit geçirdi. Yemekten sonra da av müsabakaları yapıldı.

Haliç doldukça doluyor
Vapurların işleme için hiç olmazsa bir kanal açılması lâzım gelecek

Haliçten bir manzara

Halicin günden güne dolması ve seyrüseferin müşkül bir hale gelmesi nihayet Halic şirketinin deniz ticareti müdürlüğüne yaptığı son bir müracaatla yeniden tazelenmiştir. Aldığımız malumata göre; bu gidişle Halic'in yukarı kırsallarında seferlerin duracağı bildirilen bu müracaatın asıl mahiyeti ve sebebi daha başkadır:

Son iki ay içerisinde Halic şirketinin iki vapuru, en şif mntakalardan birisi olan Defterdar önünde pervaneleri kırılmak suretile hasara uğramıştır. Çünkü, bu saha derinliği en az olan bir bataklık vaziyetindedir. Pervanelerin kırılması şirketi bir hayli de zarara sokmuştur.

Bu hâdis üzerine şirket, deniz ticareti müdürlüğüne yaptığı müracaatta, bu gerâit altında seyrüseferin müşkülleştiğini bildirmiş ve muhtemel bir kazadan dolayı mes'uliyet kabul etmeyeceğine işaret ederek, iskelenin kapatılmasına ve bu yol üzerinden sefer yapılması hakkında bir karar verilmesini istemiştir. Deniz ticareti müdürlüğü bu müracaatı ehemmiyetle nazarı itibare almış ve derhal bu sahada fen heyeti marifetile bir iskandil ameliyesi yapılmıştır. Bu ameliyeden alınan netice, şirketin iddiasını teyit eder mahiyettedir. Ve netice bir rapor halinde İktisat vekâletine bildirilmiştir.

Şimdi şirket bu müracaatına verilecek cevaba intizar etmektedir. Eğer, Deniz ticareti müdürlüğü, tehlike mevcut olduğunu bildirirse ilk olarak Defterdar iskelesi kapatılacak ve bittabi yoldan yapılan seferler de durdurulacaktır.

Şirketi Hayriyenin Alacağı vapurlar

Şirket müdürüyle fen müdürü Almanya'ya gidiyor

Şirketi Hayriye müdürü Yusuf Ziya Beyle şirketin fen müdürü, yeni vapurlar satın almak ve yeniden inşa şartlarını tesbit etmek üzere bugün Almanya'ya hareket edeceklerdir.

Şirketi Hayriye müdürünün tetkikatı bir aya kadar sürecektir. Avdette, Şirketi Hayriyenin heyeti umumiyesi toplanacak ve vapur alımı veyahut yeniden inşa edilmesi hususunda idare meclisine salâhiyet verilecektir.

Yusuf Ziya Beyin, Almanya'da gemi inşaat müesseseleri ile yapacağı temaslara daha ziyade son sistem ve sür'atli vapurlar teminine matuftur. Bu arada İngilterede tetkikat yapılacaktır.

İNHISARLARDA

Likör ihracatımız

Tekirdağ şarap mahzeni de faaliyetini genişletiyor

Inhisarlar idaresinin likör imalatı artmaktadır. Geçen senenin haziran ayında 2 bin litre likör yapılmıştı. Fabrika, geçen yaz ancak bir ay kadar çalışmıştı. Bu sene fabrikada daha çok faaliyet vardır. Bu senenin yalnız haziran ve mayıs aylarında 12 bin 848 litre likör imal edilmiştir. İmalâtın artmasına son zamanlarda Amerika'ya yapılan siparişler de mühim bir sebep teşkil etmektedir. Halis meyvedan yapılan Türk likörlerinin Amerikada daha ziyade mahreç bulacağı ümit edilmektedir.

Inhisarlar idaresinin Tekirdağ şarap fabrikası da faaliyete başlamıştır. İdare son günlerde Tekirdağ bağlarından mühim miktarda üzüm almaktadır.

Fabrika her sene daha ziyade büyümektedir. Fabrikanın yanı başında yeni bir daire daha yapılmıştır. Bu dairede her sene yapılan şarapları muhafaza için kavlur bulunacaktır.

İki ayda yapılan rakı

Inhisarlar idaresi tarafından yapılan bir hesaba göre bu senenin mayıs ve haziran aylarında 858 bin 539 litre rakı imal edilmiştir. Geçen senenin aynı aylarında, imal edilen rakıların yekünü 895 bin 853 litre bulmuştur.

Ergani tahvil'eri

Yeni tertip bu günden itibaren satışa çıkarılıyor

Ergani demiryolu istikraz tahvillerinin son defa çıkarılan C tertibi, bu sabahdan itibaren umumî şekilde satışa konacaktır. Perşembe günü akşamı nihayet bulan beş günlük müddet zarfında A ve B tertibi hâmlerine satış yapılmıştır.

Bugünden itibaren eylülün 30 una kadar 22 günlük müddet te yeniden istikraz tahvil almak isteyenlere tahsis edilmiştir. Tahvil satışında görülen rağbetin yeniden almak isteyenlere tahsis edilen bu müddet içerisinde, daha ziyade artacağına muhakkak nazarete bakılmaktadır. C tahvillerinin umuma satış için bankalarda yapılan hazırlıklar tamamlanmış bulunmaktadır.

Firdevsinin yıldönümü

Firdevs'in 1000 inci yıl dönümü münasebetile yapılacak merasimde bulunmak üzere, Edebiyat fakültesi reisi Köprülü zade Fuat Beyin Türk üniversitesi namına İrana gideceğini haber vermiştir.

Öğrendiğimize göre; Fuat Bey, gelecek cumartesi günü İrana hareket edecektir.

Kâhtane yolu tıkandı

Halicin sığlaşması, en ziyade yukarı kırsallarda hissedilmektedir. Nitekim, dün sabah Kâhtane yolu üzerinde ve Karaağaç önünde arızhal taşı ismi verilen mntakada büyük bir mavna batmıştır. Halici Kâhtaneyeye bağlayan deniz yolunun geçi tyeri vaziyetinde bulunan ve üç metre genişliğinde olan bu yolun tıkanması dolayisile nakliyat ta durmuştur. İki ay kadar evvel de aynı şekilde bir hâdis vukua gelmiş ve bu geçit yine tıkanmıştır.

Bütün bunlar gösteriyor ki, Halic'in temizlenmesi zarurî ve kat'i bir ihtiyaç haline almıştır. Hiç değilse, her sene mütemadi bir kanal açma zaruretini vardır. Deniz ticareti müdürlüğü, tehlike mevcut olduğunu bildirirse ilk olarak Defterdar iskelesi kapatılacak ve bittabi yoldan yapılan seferler de durdurulacaktır.

Cin, peri masalları

Koca Mustafapaşada bir evi cinler, periler basmış! İyi saatte olsunlar, her akşam bu evin kapısını taşıyorlar. Hattâ bir gazetenin yazdığına bakılırsa, bir gece polisler bile beklemişler, taşların atıldığını görmüşler fakat kimin attığını tesbit edememişler.

Tetkikat, tahkikat... Nihayet anlaşılması ki radyo gürültüsünden bizzat olan komşular yapıyor ve evi taşıyorlar. Bakın hele şu işe!..

İşte cinli, perili evin hikâyesi budur.

Ne hikmettir bilmem, bu cin ve peri masalları bir zamanlar sadece bizde değil Avrupa'da da çok tesadüf edilmiştir. Hattâ çeşitli insanları kasıp kavurduğu orta asır devirlerine ait, tekin omlayan bir çok şato masalları dinlemedik, işitmedik mi? Fakat ne densesi dünyanın "culture" seviyesini yükselten medeniyet terakkî edip te cehalet ortadan kalktıktan sonra artık periler, cinler de pilyatı partiyi toplayarak dünyadan hicrete başladılar. Bugün artık ne cin ne peri ne de cadı vardır. Bunların yeri Afrika ortaları, Okyanoslarda vapur uğramayan vahşi adalardır.

Tabiata bile kendisine hizmetçi yapan insan kafası, cin ve peri gibi silik ve sönük hayalleri de zekâsının parlak kılıcı ile hattâm etmiştir. Onun içindir ki cinler ve periler, büyük şehirlerden, faal muhillerden çekilmiş izbelelere, örümcekli yerlere sığınmıştır.

Neden cin ve periye, şimdiye kadar asri bir apartmanda tesadüf olunmadı da bir çok vıran yalıların "tekin değil" diye ismi çıktı? Cin ve peri kaloriferden mi, elektrikten mi korkuyor?

Dünyada en büyük cin, en büyük şeytan insandır. Onun üstüne başka cin ve başka bir peri tasavvur etmek mümkün değildir. Çünkü şeytan arabası denilen otomobili ve şeytan sesi telâkki edilebilecek radyoyu icat eden insandır. Onun için bugün insanın fevkinda tal'iden ve ecelden başka hiç bir kudret yoktur. Belki bunların da zamanla kısmen olsun insan zekâsına râm olacakları gün gelecektir.

Yine insan zekâsı ve insan kuvvetidir ki, tankın, tayyarenin, bombanın, zehirli mikrobu bilmediği devirlerde bir cin, bir peri, bir ecinni icat etmiş ve bunlarla düşmanlarını sevmediklerini mağlûp etmek çarelerini aramıştır.

Bir Fransız darbi meseli dedi ki "İnsan insanın kurdudur" yani insanı yiyen insandır. Onun içindir ki insan oğlu elinin, kolunun ve gücünün yetmediği yerde yine kendi kafasının mahsulü olan cini, periyi kullanmıştır.

Bundan evvel, bundan kolay intikam almanın inkâmı var mıdır? Ne kurşun sarfedilecek ne adam öldürülecek! Üstelik, kin beslenen kimse, dünyadaki işkenelerinin en müthiş olan huzursuzluk içinde öldürülecektir.

Fakat yirminci asır medeniyeti cini periyi ortadan kaldırmakla beraber, bunlardan daha çok iş yapılmakta ve "âlemi gayb" e ihtiyaç bırakılmaktadır.

Mümtaz FALK

Kâğıt fabrikası

Havalar iyi giderse 23 nisanda işleyecek

Yirmi gün evvel İzmitte temeli atılan kâğıt fabrikasının inşaatına büyük bir faaliyetle devam edilmektedir. Binanın kurulması için Kanunusani ortalarına doğru tamamlanabileceği umulmaktadır.

Eğer havalar müsait gider de inşaat aksamazsa, tesisat ta sür'atle bitirilecektir. Verilen malumata göre, kâğıt fabrikasının küşat resmi gelecek 23 nisanda yapılacak, fabrika işleme açılacaktır. Kâğıt fabrikası, faaliyete geçtiğinden itibaren ilk sene zarfında kâğıt ihtiyacımızın yarısından fazlasını temin edebilecek bir mükemmeliyette olacaktır.

Dünkü hava

Sıfır derece hararete ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 762,5, 14 te 761,5, derece hararet S. 7 de 20, 14 te 25, azami derece 26, aşgâr 19. Rüzgâr umumiyetle yıldızdan esmiştir. Azami sürati saniyede 11 metreye çıkmıştır.

Fikirler ve insanlar

İleri, geri edebiyat

Yolların sesi mecmuasının ağustos 1934 tarihli sayısında genç bir münekkittir, Muammer Lutfi bey "bugünkü edebiyatımızın dünkünden geri, olup olmadığını araştırıyor ve düne nispetle hayli ileride olduğu neticesine varıyor. "Araştırıyor," dedim, fakat bu sırf sözün gelişine uymak içindir; çünkü Muammer Lutfi bey, alimane bir eda takımı arzusunda rağmen, araştırmıyor, aramıyor, sadece yarı doğru, yarı yanlış birtakım kati hükümleri sıralamakla iktifa ediyor.

Hükümlerinin doğrularını ve yanlışlarını birer seçme kalkacak değilim; fakat meselâ: "Eski edebiyat sanatımızda şairin bilgi kudreti aranmazdı," dediği zaman insan okuduğuna inanmıyarak duruyor. Asıl bunun aksinin doğru olduğunu, yani eski edebiyatımızda şairin, zamanının aşığı yukarı bütün ilmi ile mücehhez olması beklenildiğini hepimiz biliriz. Ama onlar arabî, farisîden, medrese ilminden başka bir şey bilmezlermiş; ne yapalım? zamanlarımız ilmi bilhassa o imiş. Şairin öyle ilim, malûmat sahibi olmağa mecbur tutulmaması bizde çok yeni bir şeydir; zaten bu şairin eserinde bilhassa şahsî tecrübelerinin, hulyasının akislerini aramaktır ki bu da bizim eski edebiyatımızın hemen hemen hiç tanımadığı ferdiyetçiliğin mahsulüdür.

Muammer Lutfi beyi zamanından söğütük, onu bugünkü edebiyatın dünkünden geri olduğuna ikna etmek istemiyorum. Bugünkü edebiyatımız dünkünden ileri mi? Hiç zannetmiyorum; ancak onu dünküne tercihte ben de Muammer Lutfi beyle beraberim.

Bugünkü edebiyatımızın dünkünden ileri veya geri olduğunu ispat etmek çok şükür şade boş olmakla kalmaz, tamamiyle imkânsızdır da. İmkânsızdır, çünkü geri, ileri tabirlerinin manaları hiç vazih değildir, hattâ birbirini ile pek alakası olmayan manaları vardır. Sırf sanat hududu içinde kaldığımız zaman "ileri," aşağı yukarı "mükemmel," yani istihdaf olunan gayeye en yakın onunla kaynaşmış demektir. Yaşayan şairlerimizin eserleri, kelimenin bu manası ile, bir Nefi'nin, bir Na'ili'nin kasidelerinden, gazellelerinden nasıl ileri olabilir? Edebiyatımız şimdi bir araştırma hâlinindedir; bu araştırma sanatkarlarımız eserleri mükemmel olmak şöyle dursun, o eserlerde gaye bile henüz pek belli değildir.

"İleri," bir başka manasında, zamanı aşmış, yarın hayat felsefesini taşıyan demektir. Bu manada dünkü edebiyatımız için "ileri," demek de, "geri," demek de pek doğru olmaz; çünkü o hayata karışmak hayatı tasvir etmek istememiştir; tamamiyle idealist'tir, yani ideal bir güzelliği, ideal bir hayatı tasvir etmiştir. Hem bunu etrafına örnek diye teklif etmemiştir, reel hayata tesir etmek iddiası yoktur, yalnız ve yalnız fikridir. Zamanından ileri veya geri değildir; şüphesiz onun itikatlarını, peşin hükümlerini taşır, fakat onları bilmeden aktetmiştir. Bugünkü edebiyatın hayattan ileri olduğu ise — eserlere baktığımız zaman — öyle kolay kolay iddia edilemez. Bilakis edebiyatımızda,

"İleri," bir başka manasında, zamanı aşmış, yarın hayat felsefesini taşıyan demektir. Bu manada dünkü edebiyatımız için "ileri," demek de, "geri," demek de pek doğru olmaz; çünkü o hayata karışmak hayatı tasvir etmek istememiştir; tamamiyle idealist'tir, yani ideal bir güzelliği, ideal bir hayatı tasvir etmiştir. Hem bunu etrafına örnek diye teklif etmemiştir, reel hayata tesir etmek iddiası yoktur, yalnız ve yalnız fikridir. Zamanından ileri veya geri değildir; şüphesiz onun itikatlarını, peşin hükümlerini taşır, fakat onları bilmeden aktetmiştir. Bugünkü edebiyatın hayattan ileri olduğu ise — eserlere baktığımız zaman — öyle kolay kolay iddia edilemez. Bilakis edebiyatımızda,

Hayat Eminönünde küçük bir mağazaya girerek bir eldiven aldı. Dükândan çıkarken tarında âdeti bir ihtiraz vardı. Arkadaşları tarafından görülmekten çekiniyordu. Ne olursa olsun kravatı Beyoğluna bıraktı...

Tam beş buçukta arkadaşlarına randevu verdiği pastacıya girdi. Selime, Cevat onu bekliyorlardı. Yanlarına oturdu arkadaşları ona bir kahve ısmarladılar. Fakat Necat burasını pek hakir ve münevver buldu. O yüksek ve isimli salonlarda görünmeği istiyordu. Arkadaşlarını Türkuvaz'da çay içmeğe davet etti. Hep beraber kalktılar, aşağı doğru yürüdüler. Olyonun önüne doğru bir grup şık, şen ve şüh genç kadımlar yaklaşıyordu. Aralarında sarışın simalar çoktu. Giyimleri, yürüyüşleri, dudak boyanmaları, saçlarının renk ve ondüleleri Necatın bayıldığı sinema sanatçılarına benziyordu. Genç şair heyecandan kızarmıştı. Hanımlar Olyonun vitrini önünde durdular.

KULAK MISAFIRI

İki yüzlü - yüzsüz...

Birini çekiştiriyorlardı. Çekiştir-dikleri adam ansızın içeri girdi. Hepsini sustular. Yalnız içlerinden biri, atıldı:

— Azizim, açıkçasını söyleyeyim mi? seni çekiştiriyorduk.

Oteki bozuldu:

— Ya?.. teşekkür ederim. Ne diyordunuz?

— İki yüzlüdür.. diyorduk.

Hafifçe kızardı, fakat kızdığını belli etmedi:

— Ben de sana bir şey sorayım. Çekiştirilen adamın çekiştirildiğini yüzüne karşı açıkça söylemeğe nederler?

— Müsaade ederseniz, ben söyleyeyim: Buna dünyanın her tarafında yüzsüzlük derler.

Sonra, kelimelerin üzerine basarak ilâve etti:

— Ben, yüzsüz olmadansa, iki yüzü olmağı tercih ederim!

Kulak MISAFIRI

hayata uyamamak, onun kadar süratle değişememektir muztaptır.

Hayır, bugünkü edebiyatımız dünkünden ileri saymanın kabul olmadığını zannediyorum. Fakat yine onu tercih ettiğimi söyledim. Niçin?

Evvelâ şunu kaydedeyim ki bu tercihim pek "filî," değildir, yani bugünkü şairlerimizin şiirlerini dünkülerinkinden daha çok veya daha zevkle okuduğum yoktur. Mükemmelin, yani gayesine yaklaşmış, ona ermiş şeylerin — biz o gayeye iştirak etmesek bile — üzerimizde çok büyük bir tesiri vardır; bir şair olsaydım elbette ki bir Nefi, bir Nedim gibi yazmak istemezdim, çünkü onların gayesine, onların güzelliğe telâkkisine iştirak etmiyorum; o gayeyi, o telâkkiyi bir dalalet diye karşıyorum. O şairlerin dillerindeki sunilik bana düşündüğüm zaman — fena gelir. Fakat eserde gayeden, güzelliğe telâkkisinden, dilden de başka bir şey vardır: sanatkarın ustalığı. Kendi fikirlerimizde birer koyu müteassip değilek, gözlerimizi yalnız kendi içimize çevirip kalmak istemiyoruz, bizimkinden başka, hattâ ona düşman fikirlerin müdafasında gösterilen ustalığı da hayran olmamamız kabul değildir. Bedii zevk dedikleri de belki bu ustalığa hayranlıktan başka bir şey değildir. Şiir okuduğum zaman eskileri yenilerden fazla okurum.

Yenileri tercihim sırf "nazari," dir; onları beğenmem lazım geldiğini muhakememle anlarım, çünkü onlar benim de iştirak ettiğim telâkkileri söylüyor, söylemek istiyor. Çünkü onlar zamanın adamlarıdır.

Muammer Lutfi bey de bugünkü edebiyatımızı, içine sırf kendi de karıştırdığı için, gayelerini benimsemiği için dünküne tercih ettiğini söyleseydi, bir diyecemiz olmazdı; fakat bu işe alimane bir eda karıştırıyor, bir ispat süzü karıştırmak istiyor. Bu, ona davasını, davasını kaybettirebilir.

Nurullah ATA

Öz dilimizle

Bulgaristanda Kerim ağalar!

324 yılı sıralarında Selânikte bir kayıktı Kerim ağa vardı. Öldü ise tanrı yarlığına (1) sağ ise çok yaşasın, doğrusu büyük yurtseverlerimizdendi.

Avusturyadan alışveriş yapmağa ilk ant aldığı gün Kerim ağa başta idi.

Donanma için para toplananların başında da onu gördük.

Yeğinliği (2) kabarcınca adamcağzın önüne geçilemezdi.

Dilediğine savaş açmak, dilediğine barışıklık yapmak elinde gibi idi.

O bilgisizliğile öyle sözler söyledi ki çoluğu çocuğu höngür höngür ağlatırdı. "Kaburga kemiklerimizden gemi yaparak çiğerlerimizi yelken gibi şişirip Givridi almağa özendirdiğimiz günlerde Kerim ağa en büyük başkanlarımızdan (3) biri olmuştu.

Sözü böyle ayağa düşüre düşüre sonumuzun neye vardığını hep biliyoruz.

Şimdiki bakıyorum, bazı komşularımızda Kerim ağanın örnekleri belirdi.

İkide bir ağzı ispiroto kokan bir Barbanın sesi geliyor:

— Edirne bizindir, bütün Trakya bizindir! Gospodinlerin emeğine acırım. Çünkü denemiş bir nesneyi yeniden denemeğe kalkışıyorlar. Bir budun (4) içinde hangi gün ki söz ve iş, kayıktı Kerim ağalara kadar iner o budunun başı bir sivri taş gelmesinden korkular.

Bulgar komşularımız bana kız-mastınlar: Komiteçilerinin ikide bir gemi ayağına atıp bize saldırdıkları Kerim ağanın yanına bir sürü baldırcıplığı toplayıp Akdenize yumruk sallamasına çok benziyor!

M. SALAHADDIN

(1) Yarlıgımak — Rahmet etmek.
(2) Yeğinlik — Hamiyet. (3) Başkan — Reis. (4) Budun — Millet.

SARAY

(Eski Glorya) sineması
12 Eylül çarşamba akşamı tam saat 21 de yeni mevsim için kapılarını açıyor.

İlk programda: Büyük artist DOUGLAS FAIRBANKS'ın zevcesi Mary Pickford'dan ayrıldıktan sonra çevirmiş olduğu en büyük filmi olan

ASRI ROBENSON
Muazzam ve muhteşem filmi taktim ediyor.

Fiyatlarda tenzilât: İkinci balkon ve fotöy 30, hususî 50, lüks balkon 70 kuruş. (2395)

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harek ve hayat üzerine sigorta muameleleri icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havdird

Merkezi idaresi: Galatada Unyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Telefon: 4.4887 — 5607

HİKAYE

Güzel sesli kadın

Bilmem siz de öyle misiniz? Benim üzerimde güzel bir ses, dehşetli bir tesiri yapar. Güzel bir ses beni benliğimden uzaklaştırır. Bana cinayetler yaptırabilecek bir kudret gibi gelir. Güzel ses Allahın insanlara bahşettiği öyle bir fitnat ki insan bununla melekleyiyor. İnsanlıkla ulûhiyet arasında bir mevki alıyor. Bilmem ben güzel ses böyle vurgunum. İnce bir kadın sesi insanı şaşelendirir. Bülbül ile karganın farkı nedir?

Bilmem size de öyle mi gelir? Güzel bir sesin sahibi de güzel olur. Yani Allah hançereye o sesi koyarken insanın kaşma, gözüne, dudaklarına velhâsî her tarafına bu sese yakışın bir güzelliğe de ilâve eder. Sesi güzel olanın kendisi de güzeldir ve mutlaka bu böyledir. Gerçi güzel sesli bir çok çirkin kadımlar yok değildir. Fakat istisna kaideyi bozamaz. Ve bu bir kaide, tabiatın bir nizamıdır.

Dahası var. Ben güzel sesli çirkin de tanımadım hiç. Çizgi itibarile bir kadın çirkin de olsa güzel sesi onu derhal çirkinlikten ayırıp güzelleştirir. Siyah, kuzguni tüyü karga sesile çirkin, bülbül sarı, hasta rengine rağmen sesile güzeldir.

Bilmem siz de böyle mi düşünürsünüz? Fakat Nuri de benim gibi düşünür.

Nuri kim diyeceksiniz değil mi? Nuri, benim hikâyemin kahramanıdır ki onu henüz tanıyorsunuz, şimdi size tanıtacağım.

Nuri gümrükte memurdur ve güzel sesli bir kadını evlenmek ister. Bazan güzel bir sesin insana felâket getirebilmesi ihtimalini asla düşünmez. O, dışınının sadece güzel bir sese sahip olmasını ister. Alt tarafını düşünmez. Çünkü Nuri de kanidir ki güzel sesin sahibi de güzeldir.

Güzel sesli kadınların şarkı söyledikleri bahçelerin müdavimidir. Hattâ onlardan birini gözüne kestirmiş. Onunla evlenmeyi bile düşünmüştü. Onu bir gece masasına davet etmiş. Konuşmuş. Fakat bir iki defa böyle konuşmalarından onun akidesine bozuk bir kadın olduğunu, başkalarının da masalarında ikramları kabul ettiğini gözlerle görürce ona "karşı," diyemeyeceğini anlamış. Vazgeçmiş.

Günün birinde Aksaraya taşındı. gümrükten hafta içinde bir gün de mezuniyeti vardır. Bu mezun günlerinin birinde ağır ağır çarşıya öteberi almağa giderken kafesli ahaş bir evin önünden geçiyordu. Derinden bir üsün refakat eden ince, rakik, hisli, ve şakrak bir ses işitti ve durdu dinledi.

Dinledi, dinledi ve çarşıya gidip gelinceye kadar hep o ses kulaklarında aynı şarkıyı tekrarlıyor gibi idi.

"Ba hzu dilber kadına saçları yandan atmış.."

Dönüşte gene aynı ses bir başka şarkı söylüyordu. Gene durdu ve dinledi.

"Kalbimde hazan bülbülü var.."

Kendi kendine:

— Hazan bülbülü değil, bahar bülbülü var, dedi.

Artık her gün işe giderken o evin önünde yavaşlar, dinlerdi. İlkönceleri a-

rasra fakat sonra her gün aynı sesin bir başka şarkıyı utla söylediğini işitmeğe başladı.

Evet bu kadın tam Nurinin işe gideceği veya işten dönceği saatlerde eline utunu alıyordu ve şarkı söylüyordu. Nuri de durur, başı önünde bu güzel sesi dinlerdi. Belki de Nurinin durup dinlediğini hissetmiş te onun için söylüyor. Belki değil, muhakkak bu böyle olacaktı. Zira her gün aynı saatlerde bu şarkılar tesadüf olamaz.

Gel zaman, git zaman Nuri bu sese âşık oldu.

Deli gönül bu. Aşk öyle bir şeydir ki baykuşun gözüne âşık olanlar bile vardır. Nerde kaldı ki güzel sesi seven Nuri, güzel bir kadın sesine âşık olmasın. Bahusus bu güzel ses kafes ardında namuslu bir kadına aittir.

Nuri öteye beriye soruşturdu. Bu kız hakkında herkes:

— Aaa.. Vallahi eteğinin ucunu görmedik dediler.

Herkes methediyor. Kadımlar:

— Temiz bir ev kadımıdır. Titiz. Evinde her taraf tertemiz, ütülü. Perdeler, örtüler mis gibi sabun kokar.

Emsalsizdir vesselâm. Brode yapılmakta mahareti şayani hayrettir. Güzel ut çalar. Elinden dikmiş âlâst gelir.

Giydiklerini hep kendi biçer ve diker. Pişirdikleri yemekleri Tokatlıyan ahaşısı bile pişiremez. Daha ne. Daha ne olsun yani? Bir kadın için bunlardan başka daha ne meziyet aranır?

— Yalnız.

— Yalnız ne var? — Güzel değildir. — Çirkin midir?

— Yok canım o kadar çirkin de değildir. Ona çirkin demez. Ne çirkinler var. Allah göstermesin. Zaten Nuri bey güzel istemiyor. Elverir ki sesi güzel olsun. Sesi güzel kadımlar kendi de güzeldir. Bahusus çirkin de olsa güzel ses onu güzelleştirir.

Evlenmeğe karar verdi. Düğün hazırlıkları ile meşguldü. O kadar ki, davetiyeler basıldı, her şey kararlaştı.

Günlerden salı. Düğüne bir gün kalmış. Gece saat dokuzdan sonra kapısı çaldı. Kapıyı açtı. Tanımadığı kıran-ta bir adam:

— Sizinle konuşmak istiyorum, dedi. — Buyurunuz!

Bu yabancı misafiri alt kattaki odaya aldı.

Yorgun bir adam tavrı ile oturdu. Bir müddet düşündü. Dalgın dalgın durdu ve:

— Gerçi pişmiş aya su katmak gibi bir şey.. diye söze başladı. Ve size hiç bir şey işlemedik değilim. Yalnız ben müslümanım. Kendim için bunu bir vazife bildim.

— Alacağım kızdan mı bahsedeceksiniz?

— Evet.

— Pek geciktiniz. Artık her şey bitmiştir. Yarın değil öbür gün evleniyoruz.

— Fakat.

— Fakat nedir?.. Ne de olsa dönmek mümkün değil.

— Oğlum çok çirkin.

Hayret bu zamana kadar bunun bu kadar çirkin olduğuna Nuriye kimse söylememişti.

— Canım, dedi. Güzel olmadığını ben de biliyorum.

— Resmini getirdim. Bendenizin de bir keremim var. Birlikte çıkmış bir fotoğrafı vardır.

Cebinden bir kart çıkardı ve Nuriye uzattı.

Nuri resme bakar bakmaz gözlerini kapadı ve omadı örttü.

Çünkü orada gördüğü resim, insan vücudu üzerinde bir kurbağa kafası idi.

Nuri evlendi mi dersiniz? Hayır! Ertesi gün kimseye haber vermesiz Antalyadaki kardeşine gitmek üzere vapura bindi. Alt tarafı ne oldu? Onu ne siz sorun ne ben söyleyeyim.

Makbule ADNAN

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL: 18,30 plâk neşriyatı, 19 Fransızca ders, 19,30 Türk müzik neşriyatı, (ahire hanım, Safiye hanım, Refik, Filizet beyler) 21, Es-Süleymaniye caz ve tangos orkestrası, 22,30 KHz. VARŞOVA, 1345 m. 20,20: Taganelli konser, 20,30: Çocuklara şehrinde, isimli neşriyat, 20,45: Plâk, 20,50: Musahabe, 21: Spor, 21,45: Hafif müzik, 21,55: Haberler, 22: Musahabe, 22,45: Senfonik akşam konseri, 23: Edebiyat, 23,15: Reklam ve konser, 24: Dans müzikleri, 24,05: Musahabe, 24,35: Temsil, 1: Londradan naklen hafif müzik, 2: Dans plâkları.

KHz. PRAG 470 m. 20,10: Askeri konser, 20,55: Musahabe, 21,10: oKnefrans, 21,55: Caz müzikleri (plâk 21,55: "Penonik", isimli operet. — Haberler, 23,15: Plâk, 23,30: Brünodan naklen Schrammel müzikleri.

823 KHz. BUKREŞ, 364 m. 1 3-15 Gündüz neşriyatı, 18: Popüler Roman müzikleri, 19: Musahabe, 19,20: Szellian Muzka orkestrası, 20: Üniversite, 20,20: Plâk, 20,45: Konferans, 21: Radyo orkestrası, (Beynelmîl şark müzikleri), 22: Musahabe, 22,20: Roman müzikleri, 23: Haberler, 23,30: Bir lokantadan naklen konseri.

545 KHz. BUDAPEŞTE, 55 om. 19,45: Bertha salon orkestrası, 21: Neşeli neşriyat, 22,30: Trio konser, 23,30: Dans müzikleri, 24,10: Horvat şigan takımı.

686 KHz. BELGRAD, 437 m. 21: Musahabe, 21,30: Orkestra refakateli halk şarkları, 22: Radyo orkestrası, 23: Haberler, 23,15: Kisiyofon solo, 23,45: Plâk, 24: Kahvehane konseri, 24,30: Dans plâkları.

ROMA - NAPOLI - BARI 21,10: Plâk. — Musahabe, 21,45: Mupakli parçaları, 22,30: Senfonik konser.

MILANO - TORINO - FLORANSA, 21: Musahabe. — Plâk, 21,45: Madonna Orta, isimli lirik temil, 23,30: Dans müzikleri, 592 KHz. VIYANA 507 m.

20,15 Haberler, 20,35 Piyano müzikleri, 21,15 Rokko akşamı, 22,45 Holzer radyo orkestrası, 23,30 Haberler, 23,30 Konserin devamı, 24,30 Dans müzikleri.

950 KHz. BRESLAU, 316 m. 20,05 Harmonik konseri, 20,30 Musahabe ve plâk, 21 Haberler, 21,10 Eski klasik danslar.

KHz. KÖNIGSBERG 291 m. 20 Bando - Oda müzikleri, 20,30 Musahabe, 21,10 Samimi bir arkadaş neşriyatı, 22,10 Akademi, 23 Haberler, 23,30 Ne'eli müzik ve dans parçaları.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ:

Türkiye için Haricîleri:
L. K. L. K.
3 aylığı 4 — 8 —
6 " 7 50 14 —
12 " 14 — 28 —

Gelen evrak geri verilmez. — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mes'uliyetini kabul etmez.

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han. Tel 22740

KARADENİZ

cumartesi postası

ERZURUM vapuru 8 Eylül CUMARTESİ 18 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte İnebolu, Sinop, Samsun, Giresun, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazarcık, Sürmene, Fatsa ve Ünye'ye uğrayacaktır. (5444) 5862

AYVALIK SÜR'AT YOLU

MERSİN vapuru 8 Eylül CUMARTESİ

17 de Sirkeci rıhtımından kalkacak ve Ayvalık yolunun mutat iskelelerine uğrayarak İzmir'e gidip dönecektir. (5497)

Edebi Romanı: 6

ATEŞ BÖCEKLERİ

Yazan: Nezihe MUHİDDİN

yanık yanık haykıyordu. Hacer acıklı bir garipseme duydu. Belki genç kalbinde duyduğu bu ilk hayat istraplarından biriydi.

Necat, Hacerin elinden bu kadar çabuk sıyrılabileceğini ümit etmemişti. Caddeye fırlayınca tramvaya atlaması, bir oldu. İçi içine sığmıyordu. Türebde tramvaydan indi. Koşarak mecmuanın idarehanesine uğradı. Arkadaşlarıyla gazeteden, şuradan buradan konuşuktan sonra Beyoğlunda bir pastacıda birleşmek üzere onlardan ayrıldı. Hızla Babıralı yokuşunu inerken hesaplıyordu. Cebinde tam yirmi üç liravardı. Sultanhamamında bir mağazaya uğruyarak bir eldivene bir kravat almıştı düşündü. Elbet Beyoğlundan çok daha ucuz tedarik edilecekti.

O taraflarda hangi mağazaya girse hemcivar olduğundan Mahmutpaşa kokusu sinmiş gibi tiksiniyordu. Halbuki ucuz almak onun için en müreccah bir hareketti. Ni-

hayet Eminönünde küçük bir mağazaya girerek bir eldiven aldı. Dükândan çıkarken tarında âdeti bir ihtiraz vardı. Arkadaşları tarafından görülmekten çekiniyordu. Ne olursa olsun kravatı Beyoğluna bıraktı...

Tam beş buçukta arkadaşlarına randevu verdiği pastacıya girdi. Selime, Cevat onu bekliyorlardı. Yanlarına oturdu arkadaşları ona bir kahve ısmarladılar. Fakat Necat burasını pek hakir ve münevver buldu. O yüksek ve isimli salonlarda görünmeği istiyordu. Arkadaşlarını Türkuvaz'da çay içmeğe davet etti. Hep beraber kalktılar, aşağı doğru yürüdüler. Olyonun önüne doğru bir grup şık, şen ve şüh genç kadımlar yaklaşıyordu. Aralarında sarışın simalar çoktu. Giyimleri, yürüyüşleri, dudak boyanmaları, saçlarının renk ve ondüleleri Necatın bayıldığı sinema sanatçılarına benziyordu. Genç şair heyecandan kızarmıştı. Hanımlar Olyonun vitrini önünde durdular.

Birdenbire mağazanın önünde bir kaynaşma ve fıkrdaşma oldu. Genç erkeklerle genç kadımlar teklifsizce birbirinin elini sıkarken dudaklardan hafifçe kahlkahalar fırlıyor, nükteli ufak tefek şakalar belirliyordu. Necat yanlarında hayran ve şaşkın bakıyordu. Genç kadımlar bu asri lâubalilik, bu kibar şuhluğuna bayılıp kalmıştı. Selim meftun ve meşhur nazırlarını göstermek istemiyen henüz acemî arkadaşını hanımlara takdim etti:

— Genç şairimiz Necat.. Bey.. Necat isimnin arkasına yeni bir ünvan takmıştı. Hürmetle hanımların ellerini sıkı genç kadınlar yeni tanidikları gence karşı da aynı iltifatı ıbzal etmekten geri kalmadılar. Necatın nazarı dikkatini en çok celbeden limon sarısı saçlarının parlak dalgaları, sağ kaşının ince kavisine kadar mubalâğa ile indirilmiş siyah şapkalı güzel tazenin yamağındaki yama kff.

gençler geçerken içlerinden bir tazeninin oynak sesi duyuldu:

— Bonjur Selim! Bu ne dalgınlık?.. Selim döndü. Cevap gülererek:

Yavaşça Necatın kulağına fısıldadı:

— Bizimkiler!.. Birdenbire mağazanın önünde bir kaynaşma ve fıkrdaşma oldu. Genç erkeklerle genç kadımlar teklifsizce birbirinin elini sıkarken dudaklardan hafifçe kahlkahalar fırlıyor, nükteli ufak tefek şakalar belirliyordu. Necat yanlarında hayran ve şaşkın bakıyordu. Genç kadımlar bu asri lâubalilik, bu kibar şuhluğuna bayılıp kalmıştı. Selim meftun ve meşhur nazırlarını göstermek istemiyen henüz acemî arkadaşını hanımlara takdim etti:

— Genç şairimiz Necat.. Bey.. Necat isimnin arkasına yeni bir ünvan takmıştı. Hürmetle hanımların ellerini sıkı genç kadınlar yeni tanidikları gence karşı da aynı iltifatı ıbzal etmekten geri kalmadılar. Necatın nazarı dikkatini en çok celbeden limon sarısı saçlarının parlak dalgaları, sağ kaşının ince kavisine kadar mubalâğa ile indir

ÇOCUK

Büyük adamlar

Deniz Papene dair

Bize bir tencereden buhar kuvvetini öğreten adam kimdir?

Deniz Papen,, 1647 de (Belva) da doğmuştur. Babası doktor olduğu için onun da aynı mesleği takip etmesini istemişti. Lâkin, delikanlıda tıbbî karşı hiç bir heves uyanmadı. O, keşif makinesi fennini mütealefe ediyor, hareket ve kuvvet kanunlarını uğruyor, makinelerini imalini tahkik ediyor.

Deniz Papen,, in usanmayan mesaiyi biraz sonra eserlerini gösterdi; kendi zamanın uleması tarafından da ilhamıyla başlandı; bahusus Feleğin meşhur heyetinası Hilken ile mesabette bulunmuş, ve bu mülahakatın bütünü fenne hasretmeğe olmuştu. İlk ihtira kendisini son derece teşi etti :

Araştırdığı beri, insanlar su kaynatılmaları halde hiç kimse, suyun daha yüksekte bir hararete maruz kalabileceğini ve buharın harice çıkarılmıyarak zapt edileceğini olabileceğini düşünmemişti. Deniz Papen bunu düşündü.

Fakat, sımsıkı kapalı bir testi suyu kaynatmaya başlarken, buharın testi atmakta olduğunu görünce çıkartarak bir delik bırakılmazsa testinin patlayacağını düşündü. Bu mahzurun hemen önüne geçti; yani kapagın üzerine buharın gideceği tazyikle kendi kendine kapandı, ve sonra gene kendi kendine kapandı (sırap) koydu.

Güçünü, su buharına pek basit, fakat emniyetli bir şekilde kullanılmak üzere bir çok tehlikelerin önüne geçti. Deniz Papen, su buharından sonra galemlerinde edilen buharın tazyik edilmesini, pek büyük, pek müthiş kuvvetiyle nasıl edeceğini anladı: Evet, bu-

har, şüphe yok ki, bir kuvvetti. Onu hükmümüze almak, onu sevmek, kendimize muti kılmak icap ediyordu... Bakınız, büyük keşifler nasıl kuvveden fiile geliyor: Hep bu düşüncelerle! Asırlarca manasız görülen, kimsenin nazardikkatini celbetmeyen bir hâdise, günün birinde kendisinde fikri icat bulunan bir adamın elinde alet oluyor. Evvelâ dikkat uyanır, o hâdisenin sebebi bilinmek istenirse mütealefe, tetkik edilir... netice nedir? Muvaffakiyet! Bir elmanın ağaçtan düşmesi Newton' u pek düşündürmüştü, ona bu sukutun sebebinin aratmıştı. Nihayet buldu, ve "cazibeummiye", kanununu meydana çıkardı. Bunun gibi, Deniz Papen' e buhar makinesi fikrini, bir ufaklık tencere vermiştir.

Ne yazık ki, tam arzusunu yerine getireceği sırada, dördüncü Hanrının protestanlara bahşettiği mezhep hürriyetinin 1685 te on dördüncü Lui tarafından fesolunması, zavallı âlimin bütün icraatını bozdu.

" Deniz Papen,, protestan olduğu için zulümden kurtulmak ümidile saklanıyormuştu; fakat kaçmaya mecbur kaldığı için bütün gayreti birdenbire inkıta uğradı. Almanya'da, bir müddet meglu yetisini terketti: artık sefaletle çare bulmak, sefaletle pençelemek icap ediyordu... Nihayet, her şeyden mahrum kaldığı halde bir türlü zahmetlerle çalışması 1707 de, kürek ve yelkenler yerine buharla müteharrik, iki çarklı bir vapur inşasına muvaffak olabildi.

Şimdi, hiç bir şeye inanmaz, müstehzi halka bu mühim ihtira anlatılmak istemiyor. "Papen,, bir gün gemisini, Almanya bir nehir üzerinde koydu. Muzaffer-

Hesap eğlenceleri

Dokuz adet rakamı

Dokuz rakamı 9 dan başlamak üzere sıra ile yazalım:

9 8 7 6 5 4 3 2 1

Bu rakamları cemederssek, yukarıdaki alttaki sırayı üstteki sıradan tarhedelem. Hâsıl tarh şu olacaktır:

8 6 4 1 9 7 5 3 2

Bu son rakamları da cemederssek, göreceğiz ki yukarıdaki rakamı gene 45 tir. Şimdiki alttaki sırayı üstteki sıradan tarhedelem. Hâsıl tarh şu olacaktır:

9 8 7 6 5 4 3 2 1

Bu üç adedin hâsıl cem'i şu olur :

1 9 7 5 3 0 8 6 4 2

Bu son hâsıl cem'i teşkil eden rakamları cemederssek, bakınız ki yukarıdaki rakamı gene 45 tir.

Ortadaki dört adedi bir kere daha cemedelim :

987654321

123456789

864197532

1975308642

3950617284

Bulduğumuz bu en son adedin rakamlarını gene cemedelim. Göreceğiz ki yukarıdaki rakamı gene 45 tir.

Şimdi biraz da siz devam ederek yukarıdaki beş sırayı tarhediniz. Bakalım yukarıdaki rakamı gene 45 çıkacak mı?

yet, fevkalâdeydi. Sahile yığılan halk gördükleri şeyin hakikatine inanmıyor. Onu adeta mucize nevinden bir şey zannediyordu.

Papen'in bu memnuniyeti çok şimdiki. Yeni ihtira kendilerini elemelerinden edeceği fikrine düşerek bir sabah Papen'in kendi elle yaptığı gemiyi onun gözleri önünde parça parça paralandı. Muhteri en son servetini de bu uğurda sarfettiği için, ümitsizliğin son mertebesine varmıştı. 1710 da İngilterede pek sefilâne öldü.

(1 - 2) Palyaço Çançan, palyaço Panpan'ı, masa altında uyuyor gördü: — Şuna, bir şaka yapayım dedi. Ve cambazhanedeki mukavva sineklerden birini bir ipin ucuna bağladı.
(3) Mukavva sineği, palyaço Panpanın burnunun ucunda dolaştırmağa başladı.
(4) Palyaço Panpan, cin çarpmış gibi birden bire uyandı. Halbuki asıl Palyaço Çançan'ı, cin çarpmıştı!

Örümceğin oburluğu

Örümcek tabiatın en obur mahlûklarından biridir. Eğer insanla bir nisbet dahilinde mukayesesi yapılsa, örümceğe göre kendi çüsesi ile insanın günde dört öküz, on üç koyun ve bir kaç damacana su içmesi lâzımdır.

Bu inanılmaz oburluk bittecrübeye ölçülmüştür. Artık "aç kurt gibi saldırdı,, diyeceğimize, "aç örümcek gibi saldırdı,, diyelim.

Hayvanlar ne kadar yaşarlar?

Timsah 200 - 250, fil 150 - 200, kortal 100, kuğu 100, karga 100, kergedan 60, aslan 60, papağan 50-80, deve 50, geyük 30, eşek 25 - 30, domuz 20, öküz 10 - 20, kedi 12-18, tilki 18, keçi 10, bülbül 16, serçe 10, tavuk 10, tavşan 8, örümcek 7, arı 1.

Halbuki insanların vasatı ömrü

Nefes ihtiyacı

Ağzımızdan değil, en ziyade burnunuzla nefes alınız

Vücudumuzun her şeyden evvel muhtaç olduğu havayı biz ciğerlerimizle alırız. Hava, göğsümüzün içine burnumuzdan içeriye girer. Ciğere dahil olur. Ciğerde keseler vardır. Bu keselerin üçte ikisi, doktorların "ev'iyeedemeyiye,, dedikleri kan yataklarından mürekkeptir. Bu yataklardaki kan insan vücudunun üçte birine müsavidir.

Teneffüs ettiğimiz havadaki muvelli dülhumuzun bir kısmı buradan geçer, vücudumuzun her tarafını yayan kana vasıl olur olmaz müvellidülhumuza vücudumuzda tesadüf ettiği karbonla birleşerek hâmrızkarbon teşkil eder ve ocaklarda olduğu gibi bir hararet vücuda getirir. Bu ihtirak sebebiyle vücudumuzun harareti mutedil, fakat daimidir. Bedenimizin her noktasında terakim eden hâmrızkarbon gene kanla ciğerlere gelip oradan göğsün darlaşması vasıtasıyla dışarıya çıkar.

Demek ki biz havadan müvellidülhumuza alıyor ve hâmrızkarbon iade ediyoruz. Hâmrızkarbonla beraber aynı zamanda su buharı da defediyoruz. Bu su buharı vücudumuzun teşkil eden anasından bir olan müvellidülma ile teneffüs esnasında bize dahil olan müvellidülhumuzun birleşmesinden ileri geliyor.

Acaba yaşayabilmek için ne kadar havaya muhtacız?

Bittecrübeye hesap ve tayin olunmuştur ki, gençler dakikada 14 il 16 def teneffüs ederler. Bu, günde on bin kere demektir. Her göğüs kabarmasında içimize yarım litre hava girer. Yani 24 saatte 10 bin litre hava.

ne kadardır? Her halde elliden fazla değil... Mukayese yapabilirsiniz.

Istanbul - Diyarıbekir

(Baş 1 inci sahifede)
Kara ve Kayseri için de yolcu aletleri. Diyarıbekir - İstanbul hatları şimdilik haftada bir defa çalışmaktadır. Mamafih, ileride, ihbarına göre arttırılabilecektir. Bu hatın işleyecek tayyare, Yeşilköyde hazırlanmaktadır.

Diğer taraftan, Ankara - İstanbul tayyare seferlerinin saatleri taahhüt edilmiştir. Badema tayyare Ankara'dan saat 3 te kalkacak. Yeşilköyde uğruyarak beş buçuk saatte İstanbul'a varacaktır. Hareket saatleri de Ankara'dan cumartesi, pazar, salı, perşembe olarak tesbit edilmiştir.

Vecihinin mektebinde
(Memleketimizde sivil ve posta tayyareciliği de, tam hüküm ile faaliyete geçecek vaziyet almaz üzeredir. İstanbul büyük şehirlerimiz arasında tayyarelerden başka, hatlarımız da dahil olmak üzere sivil tayyareciler de yetişiyoruz. Bu hususta fikirlerini alarak memleketimizde ilköğretim mektebinin açan Vecihi Bey Kalamış koyundaki mektepte görevli. Vecihi Bey diyor ki:)

Mektepte 24 talebe var. Şimdiki kadar ikisi hanım olmak üzere 8 pilot yetiştirdik. Bu pilotların tayyare kabiliyetleri fevkalâdedir. Bu tayyareciler vazyette 30 saatlik uçuşlara daldurmalarına rağmen Avrupe mekteplerinde yetişen tayyareci pilotların bilâkaydırağı 150 saatlik uçuşlarına bedeldirler.

Yetişen pilotlarımız yalnız pilot değil, aynı zamanda teknik tayyareciler de. Bu teknik bütün teferruat kendile gösterilmektedir. Bu 8 pilotun birinin şimdikiye kadar, bir çok uçuşlarına rağmen, ufak bir kazaya uğramadığı, lastik bile patlattıklarını görülmüştür.

Pilotların vaziyetlerine gelince; memleketimizde sivil havacılık namına hayatiyetini vakfetmiş insanlardır. Bunlar kendi arzularıyla havacılığın ihtiyatını teşkil etmemişlerdir. Her yolda olduğu gibi memleketimize yardımcı olanlar teşkil etmemişlerdir. Memleketimize de lâzım olan emniyeti vereceği muhakkaktır.

Her yolda olduğu gibi memleketimize yardımcı olanlar teşkil etmemişlerdir. Memleketimize de lâzım olan emniyeti vereceği muhakkaktır.

mekle bu teveccühün ilk eserlerini göstermiştir.

Vecihi Tayyare mektebinden mezun olarak pilotluk yapan genç tayyarecilerimiz şunlardır:

Sait, Tefvik, Muammer, Abdurrahman, Salih, Rıza Beylerle Bedriye ve Sadiye Hanımlar.

Pilot yetiştirmekte olan gençler de Mehmet Ali, Yaşar, Sami, Hikmet, Şükrü, Osman, Mustafa, İrfan Beylerle Eribe Hanımdır.

Yetişen pilotlardan Sait Bey diyor ki :

— Üç seneden beri uçuyorum. Her tip tayyarede pilotluk yaparım. İlk uçuşumu belki heyecanlı bulacaksınız. Fakat hayır... Uçmağı o kadar tabii buluyorum ki... Küçük iken avcılığa giderdim. O zaman kuşların uçuşunu yakından takip ederdim. Ve beni avcılıktan ziyade kuşların uçuşu daha fazla alâkadar ederdi. Üç senelik uçuşlarımda enteresane şeylere rastladım. Meselâ geçen hafta Bursa'ya uçuyordum. Bilecikten doğru bir tur yapacaktım. Bilecik üzerinde müthiş bir yağmur bulutu içine girdim. Dönüşümde de, tesadüf bu ya.. yirmi dakika kesif sis içinde kaldım. Makineme güveniyordum. Korkum yoktu. Buna rağmen Adaları gördüğünce çok sevindim. Şimdi hevesim ve arzum hocam Vecihi Bey ile birlikte çalışmak ve sivil tayyareciliği memleketimizde yaşatmak. Aşkım ve hevesim şimdilik bu. Bu uğurda öleceğim....

Sait Beyden sonra Tefvik Bey şunları söylüyor:

— İlk uçuşum zaman çok heyecana kapıldım. Fakat bu heyecanım tayyareye binmeden öldü. Yukarıdaki makinemin bir arzuya uğramasından korkuyordum. Fakat tayyareye bindiğim zaman bütün korkularım geçti. Çünkü rahat ve sakin, dalgasız bir denizdeki kayık-tan daha rahat uçuyordum. Şimdi şunu iddia ederim ki tayyare dünyadaki bütün vesaiti nakliyenin en emniyetli ve en rahatıdır.

Abdurrahman Bey de o sırada iğeri girer:

— Affedersiniz, dedi, üstüm başım, elleri myağılı. Ne yaparsınız, bu işin zevki bu... Esasen bu suretle gayelerimize ulaşacağız. En büyük gayem heves ettiğim bu mesleğin memleket için çok faydalı olacak şekilde yayılması ve çok rağbet bulmasıdır.

Halep sanayiinden mezun olmuş

Daimî tramvay tarifesi için

(Baş 1 inci sahifede)

Kalabalık bir halk kitlesi tarafından talep edilen bu yarışlarda alınan teknik netayığı, yeni Türkiye rekorları kazandırmaya itibarile çok şayanı dikkat olmuştur. Neticeler şunlardır :

100 metre serbest erkekler : Galatasaraydan Orhan birinci 1,07,4, Galatasaraydan Halil ikinci, Fenerbahçeden Fuat üçüncü.

100 metre serbest hanımlar : Fenerbahçeden Matmazel Lola birinci 1,36, yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. İstanbul su sporları kulübünden Leylâ Asım Turğut hanım ikinci olmuştur.

400 metre serbest erkekler : Galatasarayda nHalil 5.45.9 birinci, Beykozdan Safvan ikinci.

200 metre kurbalama hanımlar : İstanbul su sporları kulübünden Leylâ Asım Turğut hanım rakkısı birinci.

200 metre kurbalama erkekler : Beykozdan İzzet 3.36 birinci, Beykozdan Ömer ikinci, Fenerbahçeden Orhan üçüncü.

100 metre kurbalama erkekler : Beykozdan Agâh 23.6 ile yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. Galatasaraydan Orhan ikinci, Beykozdan Niko üçüncü.

200 metre serbest erkekler : Galatasaraydan Halil 2.39.1 birinci, Beykozdan Safvan ikinci, Fenerbahçeden Fuat üçüncü.

400 metre serbest hanımlar : Fenerbahçeden Matmazel Lola 7.48 ile yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. İstanbul su sporları kulübünden Leylâ Asım Turğut Hanım müsabakayı terketmiştir.

1500 metre serbest erkekler : Beykozdan Safvan 29,55 ile yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. Beykozdan Mekin ikinci, Beykozdan Toma üçüncü.

4x100 bayrak yarışı : Suat, Cihan, Orhan, Halilden mürekkep Galatasaray elbisi 11.41.8 ile birinci, Beykoz ikinci.

Povan vaziyeti : İstanbul şampiyonluğunu tesbit eden umumi puvan vaziyetini nazaran Beykoz 111 puvanla İstanbul şampiyonu olmuştur. Galatasaray 91 povanla ikinci, Fenerbahçe 60 povanla üçüncü olmuştur.

Beykoz kulübü, İstanbul yüzme şampiyonluğu hedefine, oldukça uzun süren meşakkatli bir mesai devresinden sonra vasıl olmuştur. Bu muvaffakiyetlerde Beykoz yüzücüleri kadar kıymetli kapitanları İhsan ve Fahri Beylerin hîzesi vardır.

Türkiye birinciliği için hazırlıklar
Dün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında futbol maçları yapılmıştır. Beşiktaşlılar,

Dünkü yüzme yarışları

(Baş 1 inci sahifede)

Kalabalık bir halk kitlesi tarafından talep edilen bu yarışlarda alınan teknik netayığı, yeni Türkiye rekorları kazandırmaya itibarile çok şayanı dikkat olmuştur. Neticeler şunlardır :

100 metre serbest erkekler : Galatasaraydan Orhan birinci 1,07,4, Galatasaraydan Halil ikinci, Fenerbahçeden Fuat üçüncü.

100 metre serbest hanımlar : Fenerbahçeden Matmazel Lola birinci 1,36, yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. İstanbul su sporları kulübünden Leylâ Asım Turğut hanım ikinci olmuştur.

400 metre serbest erkekler : Galatasarayda nHalil 5.45.9 birinci, Beykozdan Safvan ikinci.

200 metre kurbalama hanımlar : İstanbul su sporları kulübünden Leylâ Asım Turğut hanım rakkısı birinci.

200 metre kurbalama erkekler : Beykozdan İzzet 3.36 birinci, Beykozdan Ömer ikinci, Fenerbahçeden Orhan üçüncü.

100 metre kurbalama erkekler : Beykozdan Agâh 23.6 ile yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. Galatasaraydan Orhan ikinci, Beykozdan Niko üçüncü.

200 metre serbest erkekler : Galatasaraydan Halil 2.39.1 birinci, Beykozdan Safvan ikinci, Fenerbahçeden Fuat üçüncü.

400 metre serbest hanımlar : Fenerbahçeden Matmazel Lola 7.48 ile yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. İstanbul su sporları kulübünden Leylâ Asım Turğut Hanım müsabakayı terketmiştir.

1500 metre serbest erkekler : Beykozdan Safvan 29,55 ile yeni bir Türkiye rekoru tesis etmiştir. Beykozdan Mekin ikinci, Beykozdan Toma üçüncü.

4x100 bayrak yarışı : Suat, Cihan, Orhan, Halilden mürekkep Galatasaray elbisi 11.41.8 ile birinci, Beykoz ikinci.

Povan vaziyeti : İstanbul şampiyonluğunu tesbit eden umumi puvan vaziyetini nazaran Beykoz 111 puvanla İstanbul şampiyonu olmuştur. Galatasaray 91 povanla ikinci, Fenerbahçe 60 povanla üçüncü olmuştur.

Beykoz kulübü, İstanbul yüzme şampiyonluğu hedefine, oldukça uzun süren meşakkatli bir mesai devresinden sonra vasıl olmuştur. Bu muvaffakiyetlerde Beykoz yüzücüleri kadar kıymetli kapitanları İhsan ve Fahri Beylerin hîzesi vardır.

Türkiye birinciliği için hazırlıklar
Dün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında futbol maçları yapılmıştır. Beşiktaşlılar,

yaklaşan Türkiye birinciliği için hazırlık olmak üzere Sülemaniye ile bir maç yapmışlar Fenerbahçe kendi aralarında ekserisiz yapmışlardır.

Galatasaraylı güreşçilerin Marmaraturu

Galatasaraylı güreşçiler, gelecek ayın iptidasında tatbik edilmek üzere bir Marmara turu hazırlanmaktadır. Galatasaraylı gençler iki ekip halinde Bebekten hareket edecekler, birinci ekip Rumeli sahiline takip ederek Çanakkaleye gidecek ikinci ekip ise birleşecektir. Marmaranın her iki kıyısındaki bütün uğradıkları ziyaret edecek olan Galatasaraylı gençler Çanakkaleden vapurla İstanbula döneceklerdir.

Pek ehemmiyet verilmesi icap eden deniz sporları bakımından, bu seyyahat pek faydalı olacaktır. Galatasaraylı gençleri ziyaretinden sonra, deniz sporlarına hiç verememiş olan bu mütakada faydalı hareketlerini başlatması bir emri vaki olacaktır. Bu seyyahat için hazırlanan Galatasaraylılar geçen hafta bir şif seyyahatı yapmışlardır. Bu cuma da daha geniş bir programla bir irva seyyahatı tertip etmişlerdir. Galatasarayın Şehit Celâl ve Şehit Neşet futurları cuma sabahı Bebekten hareket etmişlerdir. Şehit Celâl futuru Zeyyat, Kazım, Emecet, Azmi Beylerden, Şehit Neşet futuru da Süreyya, Bekir, Bedi, Hilmi Beylerden mürekkeptir.

Gidiş seyyahatı hadisesiz ve çok müsaait şerait altında geçmiş, üç buçuk saatlik bir yolculuktan sonra sporcular nva'nın buzhane nahiyesine vasıl olmuşlardır. Orada üç saat geçiren Galatasaraylı gençler, yeşil ormanlar arasında harukulâde manzaralar teşkil ederek Akan İrva deresini ve köyü pek beğenmişler, kendilerini nazığâhane delâlet eden İrvallıların delâletile asma köprüyü ve yeni yapıla güzel mektep binasını gözlemişlerdir.

Bilhassa tahliyesi idaresinin oradaki tesisatı pek beğenilmişdir. Dönüşte bir poyraz furtunası başlamış bulunuyordu. Denizi arkaya alan Galatasaraylılar, müşkülâta müdele ederek üç saatto dönmeye muvaffak olmuşlardır.

Birinci teşrinde yapılacak büyük seyyahatten evvel antrenman yerine geçmek üzere daha bazı seyyahatler hazırlanan Galatasaraylılar gelecek cuma Kilyos'a, öbür cumaya da Çekmece'ye gideceklerdir.

ISTANBUL, 7 (A.A.) — Bundan evvel ajansımız tarafından ayrılacağı ilân ve klüp heyeti tarafından tekliz edilen Vefa ve Kumkapı klüplerinin ayrılma hâdisesi dün klüpte toplanan bir kongre kararile teyyüt etmiştir, 7-9-34 ten itibaren her iki klüp kendi sahalarında ayrı ayrı çalışacaktır.

Klüp kongresi, her iki tarafın aza larile pek kalabalık olmuş, kongreye İstanbul mntaka ikinci reisi Fethil Tahsin Bey riyaset etmiş ve çok şamimi bir hava içinde geçmiştir.

ANKARA, 7 (A.A.) — Bugün Çankaya ve Demirspor klüplerinin birinci takımları arasında bir maç yapılmış, Çankaya 8/0 galip gelmiştir.

Yine Çankayanın B takımına Ankara Gücü arasında yapılan kupa maçını Çankaya 4/0 kazanmıştır.

İZMİR, 7 (A.A.) — İki maç yapmak üzere İzmir gelen Ankara Gücü takımı bugün kalabalık seyirci kütlesi altında ilk maçını yaptı. İzmir birincisi Altınordu takımı ile yaptığı bu maçı Ankara Gücü 5 - 0 kaybetti.

ANKARA, 7 A.A. — Bisiklet federasyonu tertip ettiği teyvik müsabakalarından birincisi bugün öğleden evvel Akköprü Etimesut arasında kırk kilometre üzerinde yapılmıştır.

Yedi bisikletçinin iştirak ettiği bu müsabakada rakipler Etimesuta kadar beraberliği muhafaza etmişler de avdette iki gruba ayrılmışlardır. Geçen haftaların birinci ve ikincisi arasında yarışın neticesine yakın çetin bir mücadele başlamıştır.

Neticeyi güzel bir atakla ittifaq sporundan Talât efendi 78 dakika 46 saniye 3,5 te birinci üç metre gerisinden gelen Çankayadan Osep efendi ikinci ve Çankayadan Eyüp efendi de üçüncülüğü almışlardır.

Bundan mada küçükler arasında mntaka teyvik müsabakası yapılmıştır. Küçükler arasındaki bu ilk müsabaka Akköprü - Gazi Orman çifliği tarikiyle is tasyona kadar 14 kilometre üzerinde icra edilmiş ve neticeyi Çankayadan Rifat efendi 31 dakika 45 saniye ile birinci ve yine Çankayadan Salih ve Marko efendileri ikinci ve üçüncülüğü kazanmışlardır.

MEMLEKET HABERLERİ

Küllük'te Posta işleri

Küllüğe tam teşkilâtla posta merkezi lâzım

MILAS, (Milliyet) — Fırsat düşüklüğü Küllükten, Muğla vilâyetinin bu en mühim iskelesinden, bahsetmişim. Bütün vilâyetin tütün, zeytinyağı, sabun, hububatı, ve zımpara madeni buradan ihraç edilir. Küllük, Fethiyeden, Bodrumdan, Gökabattan daha evvel gelen ve vilâyetin Ege'ye açılan en işlek kapısıdır. Burad abir çok tüccar ve komisyoncu büroları vardır. Haftada bir İstanbuldan, iki defa da Mersinden muntazam posta vapurları gelir; zımpara götüren ecnebi vapurları eksik olmaz. Bunlardan başka buranın balığı ve balık yumurtası, bütün Türkiye ve Yunanistanca pek sevilmıştır. Nefis balık ve balık yumurtası çıkaran bir dalan vardır. İtalyan ve Yunan adalarından gelen motörler, balık, sığır ve hububat götürürler. Küllükün bütün bu ticari ehemmiyetine bir de şimdi sayfiyeliği inzimam etmiştir. Güzel bir liman çine toplanan temiz ve berrak deniz, Milâs halkının çoğunu, yazın şiddetli sıcaklarında buraya celbetmektedir. Hem yaz, hem kış burası, vilâyetin diğer yerlerinden beş, altı derece farkedir.

Muğla vilâyeti içinde bu mühim iskele, ticari ehemmiyetine karşı olan bir çok ihtiyaçları arasında muntazam ve tam teşkilâtli bir posta merkezinin eksikliği pek ziyade duyulmaktadır. Buradaki posta ve telgraf işlerini bir memur idare ediyor. Hem muhabereye, hem tevziata, hem de bir çok idari işlere bakan bu bir tek memur, işleri düzeninde götürmek için çok çabalyorsa da, bittabi tamamen muvaffak olamıyor.

Küllük postası, kendi masrafını, mahalli varidatı ile karşılayabildiği ten başka, her sene merkeze 200 lira gibi bir fazla kazandırmaktadır. Vilâyet içinde en çok telgraf, bu vilâyetin yıldırım telgraf işi yapan Küllük posta idaresidir. Tek memuru, bu yıldırım telgrafının vaktinde sahibine götürmek için yerinden ayrılmak ve postayı bir müddet için kapamak mecburiyetindedir. Yahutta gerek telgraf, gerek mektupları mesuliyetsiz ellerle sahi bine gönderir ki, ekserisi ticari olan bu muhaberatın yabancılar elinden geçmesi, bilmem, ne derece doğru olur. Hem hat tamaratı, hem de posta merkezi işleri ile bir çavuş çalışmaz. Memurun haftada bir gün tatili vardır; cuma günleri Küllük postası uzun zaman kapalı bulunur. Garip bir şey hikâyeye edeyim: Burada, Arap harflerle oldukça iyi okuyup yazan fakat yeni Türk harflerini bilmeyen ihtiyar bir müvezzir vardır. Bunun için buraya gelen mektup ve telgrafların üzerine Arap harflerle, sahibinin ismi yazılır. Bu, geçen sene gelen bir müfettişin nazarı dikkatini celbettir ve raporunda bu ihtiyarın başka yere vazifeye gönderilmesi istenildi fakat aradan geçen bir buçuk sene içinde ihtiyar müvezzir çalıştı ve yeni harfleri iyice öğrendi. Şimdi bu müvezzir başka tarafa gitti ve buraya yeni bir çavuş geldi. Bu çavuş ise, ne arap harflerinden ne de yeni harflerden anlıyor! Diğer giden ihtiyar, hiç olmazsa muhabereyi de ara sıra idare ederdi; bu vaziyet karşısında bu mühim iskelede posta işleri bir kat daha düzensizliğe uğruyor demektir ki, bunun bir an evvel önüne geçmek kabildir. Alâkadar makamın, bu ihtiyacı karşılamasını bekliyoruz.

İspartada gülyağı fabrikası

İSPARTA, (Milliyet) — İsparta da yapılacak "gülyağı ve esas, fabrikası için mahallinde tetkikat yapmak üzere Sümer banktan kimyevi sanatlar müdürü Abidin, Zihmet beyler, Fransız itiriyat fabrikası bankasından ziraat müşaviri Hikmet beyler, Fransız itiriyat fabrikası mümeslisi M. Dellâtre gelebey mintakalarını gezmişler, istihlal edilen gülyağlarını ve nane suharlarını tetkik ederek iyi bulmuşlar, fabrika yerini haslatı tesbit ederek memuriyetle ayrılmışlardır.

Nafia Vekâleti müşteşarı Arif beyefendi de bazı arkadaşlarıyla beraber bir gece misafir kalmış ve, bu ve bataklık işleri hakkında heyeti fenniye reisile görüşmüş ve icap eden drektifi vermiştir.

Kayseri dokuma fabrikası inşaatı süratle ilerliyor

Ön safa alınan binalar bitirilmiş sekiz ay sonra montaja başlanabilecektir.

KAYSERİ, (Milliyet) — Anadolu yaylalarının tam merkezini teşkil eden Kayseri gün geçtikçe cumhuriyet hükümetinin en yakın ve canlı alâkasının tesirile güzelleşmektedir. Bu cihet iktisadi bünyesini kuvvetlendirmeye matuf olduğundan kıymeti o nisbette büyüktür. Kayseri dünya tarihi içinde kendisine mukadder olan inkişaf yolunu tutmuş ve ehemmiyetini de bir kat daha artırmıştır.

Milattan on beş asır evvel başlayıp kıymetini zaman geçtikçe tanıttırması olan Kayseri Cumhuriyet devrinde şimendifere ve elektrige kavuştuktan sonra bugün de Türkiye'den en büyük en asri bir müessesesini dokuma fabrikasını sinesinde barındırmakla büyük bir gurur ve iftihar duymaktadır. Dokuma fabrikası iptidai maddeleri Türkiye'de yetişen mamulâtın mamul bir hale getirilmesine esas prensip, gaye itihaz eden Cumhuriyet hükümetinin yalnız Kayseriye değil, bütün Türkiye'ye faydalarını bahşeylediği en güzel bir eserdir. Bu eserde bütün Türk milletinin iftihar etmeğe hakkı vardır. Çünkü harice verdiği milyonlarca liranın kurtulmak, memlekette sanayi inkişafına yol açmak gibi maddi faydaları yanında Türk zekâsının, Türk mühendisinin, Türk sermayesinin Türk işçisinin emeği ile vücut bulmak ve Türkün yapıcılık sahasındaki kudret ve liyakatını muvaffakiyetle isbat etmek gibi manevi kıymetleri de mevcuttur.

İnşaat deruhte eden Abdurrahman Naci Bey Türkiye'de büyük işleri muvaffakiyetle başarmış değerli bir mühendistir.

Deruhte ettiği Samsun, İrmak filyos, Fevziye - Diyarbakir hatları, Sivas istasyonu ziraat enstitüsünü vilâyetlere, Temyiz mahkemesi binaları ile İstanbul asfalt yolları ve Menderes nehri islahatı işlerinde büyük şerhlerimizin takdiratını celbetmek suretiyle isbat eylediği gibi İran demiryollarının inşası işine iki Alman bir İtalyan şirketi ile birlikte davet edilen yegâne Türk mühendisidir.

Amele hukukunu pek ziyade iltizam edip onların yaşayışı ile yakın dan alâkadar olması hasebile harif vilâyetlerden birçok amele bu inşaat âdetâ koşturmaktadır. Bugün için fabrikanın beton, kalıp, duvar işlerinde ustalar dahil olmak üzere 1148 amele çalışmakta ve bunlara 40 - 500 kuruş yemiyeye verilmektedir ve inşaat mahallinde amele ihtiyacını tevhin edecek her türlü tesiat vücutte getirilmektedir.

İnşaat filen beton arme mütehasısı Arif Hikmet beyin riyasetindeki heyeti fenniye tarafından yapılmaktadır. İnşaat nezarat etmek üzere (Türkiestro) tarafından gönderilen Komze ve Faklekoft isminde iki Rus mütehasısı ile Sümer bank namına kontrol mimarı bulunan Saffet bey tarafından sürat ve intizam ve plânlara tamamen tevafuk nokta nazarından büyük bir dikkat ve alâka ile memnuniyeti mucip bir şekilde takip edilmekte ve Sümer bank tarafından tayin ve tesbit olunan bir mesaf programı dahilinde inkişaf etmektedir. Bu program esas hattı fabrikanın 7 parçadan ibaret bulunan binaları mütevazin bir şekilde ve tahsilen 8 ay müddetinde hitamında fabrikanın montaj yapılabilecek bir hale getirilmekten ibarettir.

Bunu içindir ki fabrika makinelerinin motaj yapılmaya kadar muhafazasını temin edecek olan ve bilâhare mamul ve gayri mamul anbarı halinde kullanılacak olan bina ile tamir atelyesi ön safta bulunmaktadı. Bunun içindir ki bina dayette bütün kuvvet bu binaya tek sif edilmiş ve bugün bu binanın beton işi kâmilen bitirilmiş ve bina heyeti aslıyesi ile meydana çıkmış bir taraftan da yono taşından duvarları yapılmakta bulunmuştur.

Kayserinin evlerinin yüzde doksanı yono taşından ve yalnız kat olarak ancak alçı ve kireç ile dondurularak yapıldığı halde fabrikanın yono taşı ile yapılan kısımları gene bir kat üzerinde ve fakat çimento ve demir ile dondurulmaktadır. Öyle ki bu şekli inşa ile duvar aksamının birdenbire çökmesi imkânı tamamen münselip olmuştur.

Bu binanın ikmaline pek az zaman kalmış olduğundan Sümer bank makinelerinin Rusyadan getirilmesi için ihzarata başlamıştır. Makinelerin Eylül ayı içinde getirileceği anlaşılmıştır. Makineler iltisak hattı vastasıyla bunlara konularak Rusyadan gelecek mütehasıslar marifetile montajları yapılaçağı için atelye binasının da bir an evvel ikmaline ihtiyacı görülmüş ve bu bina dahi birinci plâna alınmıştır. Onun için atelye kısmının temel hafriyatı ve betonları kâmil yapılmış, temelden yukarı yapılacak kısmın üçte ikisi tamamlanmış geriye kalan üçte bir kısmının dahi beton kalıpları başlamıştır. Eylül ayı içinde makineler geldiği takdirde bu bina için icap eden tamiratın icrasına tamamen müsait bir hale gelmiş bulunacaktır. Fabrikanın muhtelif binaları sağlam ve azami malzeme kullanmak suretile vücutte getirilmekte olup buna fabrika için ayrılan sahanın su muntakasına yakın bulunması da sebep olmuştur. Onun içindir ki fabrikanın ruhu mesabesinde bulunan kuvveti muharikce enstrali dairesine pek ziyade ehemmiyet verilmiş dürbinler bulunacağı saha, çok şiddetli ihtizazata tahammül edecek bir hale getirilmiştir.

Bunun için de makinelerin bulunacağı sahaya beher, 5,60 metre tuluende 400 tane kazık çakmak lüzumu hasıl olmuş ve bir buçuk tonluk şahmerdan ile bu ameliyenin ifasına da başlanmış ve kazıkların birinci kısmının çakılması tamamen bitirilmiştir. Bir taraftan da kalıpları demirleri kâmilen konulan elektrik dairesinin betonları dökülmeğe başlanmış olduğundan burası dahi müvazi bir surete ikmal edilmiş bulunacaktır.

Geriye kalan kısımlardan kimyevi tasfiye binasının temelleri tanıman bittiği gibi kalıplar dikilmeğe başlanmış tutumba dairesinin dahi hafriyatı, temelleri tamamen bitirilerek kâgir duvar inşaatı da iki metreden fazla yükselmiştir.

Asıl fabrika binası dahi diğer binalardaki inşaat safhasını kat kat geçmiş bir halde inkişaf etmektedir. Beheri 146 metre uzunluğunda 23 kısımdan ibaret bulunan Vşet çatı unvanı ile tanınan inşaat üç kısma ayrılmıştır. Tamamının temelleri beton olarak atılmış olduğu gibi birinci kısmın kalıpları kâmilen yapılmış ve betonları dökülmeğe başlanmıştır. Anbara ve atelye binalarının ikmalini müteakip bütün mesaf asıl fabrika binasına teksif edilecek iş vaktinden evvel ikmal edilmiş bulunacaktır.

Beton için beş makine çalışmakta olduğu gibi inşaat mahalline kadar mevcut altı adet elektrikli asansör ile taşınmaktadır. Yemiyeye 50 - 60 ton hesabıyla inşaat başlandı tarihten itibaren 1400 ton çimento sarf olunmuş ve 7000 metre mikâş beton dökülmüştür. İnşaat için ihtiyacı hissedilen bütün malzeme matlup olan süratle temin etmek üzere kâmilen depo edilmiş bir vaziyettedir.

Artık iyiden iyiye kendisini göstermeğe başlamış olan fabrikanın heyeti umumiyesi gönülleri sürür ile doldurmakta göz kamaştırıcı olan bu inşaat bir çok vatandaşlar tarafından ziyaret edilmektedir.

İsmet paşa hükümetinin ve devletçilik siyasetinin en muvaffak olmuş bir eseri olan Kayseri dokuma fabrikası inşaatı işte böyle cumhuriyet hükümetinin yürüdüğü gibi süratle yürümektedir.

Aydında mezukiyet imtihanları

AYDIN, (Milliyet) — Orta ve sanatlar mekteplerinde mezuniyet imtihanları Eylülün birinden itibaren başlamıştır. Bu imtihanlar 22 Eylülde kadar sürcek, ondan sonra ay sonuna kadar da diğer sınıf ikmal imtihanları yapılacaktır. Riyazi imtihanlarına giren talebelerin yüzde 50 den fazlası kazanmışlardır.

VAPURCULUK

TURK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIGI
Liman Han, Telefon: 22925.

Mersin Yolu

İNÖNÜ vapuru
9 Eylül

PAZAR günü saat 10 da Sirkeci rihimından kalkacak, Gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersine gidecek. Dönüşte aynı iskelelerle beraber, Taşucu, Anamur, Kuşadası ve Gelibolu'ya uğrayacaktır.

Trabzon yolu

TARI vapuru
9 Eylül

PAZAR günü saat 20 de Galata rihimından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmene'ye uğrayacaktır.

Karabiga yolu

Her CUMARTESİ ve ÇARŞAMBA günleri saat 20 de Tophane rihimından bir vapur kalkar. Gidiş ve dönüşte mutad iskelelere uğrar.

Izmit yolu

Haftanın CUMA, PAZAR, SALI, ÇARŞAMBA günleri bir vapur saat 9 da Tophane rihimından kalkar.

Mudanya yolu

CUMA - ARMUTLU TENEZZÜH SEFERLERİ

Cumartesi gününden maada her gün Mudanya yoluna Tophane rihimından bir vapur kalkar Cuma Armutlu tenezzüh seferlerini yapan vapur İstanbuldan saat 8,30 da diğer postalar 9,30 da kalkarlar. Tenezzüh postası aynı gün Armutludan 16,30 da döner.

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

İpotek cihetinden paraya çevrilmesi mukarrer olup tamamına yemimli ehli-yukuf tarafından bin sekiz yüz seksen beş lira kıymet takdir olunan Beyoğlunda Feriköy'de eski Baruthane yemi Rus sokağında eski 45 yeni 59,61/4 numara ile müvazelen bir bap hanenin tamamı açık arttırmaya vazodilmiştir. Satış peşindir. 10/10/934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde açık arttırma icra ve arttırma bedeli kıymeti muhammennin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde mezkûr gayri menkul müsteyri uhdesine ihale olunacaktır. Aksi halde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 25/10/934 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan ikinci açık arttırmada dahi arttırma bedeli muhammennin kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış 2280 No: lu kanun hükmüne tevfiğin geri bırakılacaktır.

Müterakim vergi tanzifiye ve tenviriyeden mütevellit belediye rüsumu ile vakif icaresi müsteyriye aittir. Arttırma ya iştirak etmek isteyenlerin mezkûr gayri menkulün kıymeti muhammennin yüzde yetmiş beşini nisbetinde pey akçesi ve Milli bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve itiraf hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden yirmi gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasında hariç kalmır. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 13/9/934 tarihinden itibaren dairemizde açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesi 934/544 No - lu dosyasına müracaatla mezkûr dosya derununda mevcut ve mahalli mezkûrün evsaf mesaha vesairesini havi vaziyet ve takdir kıymet raporunu görüp anlayabilecekleri ilân olunur. (2381)

Asistan aranıyor

Gece ve gündüz hastahane de kalmak üzere askerlik ve mecburi vazifesi olmayan bir asistan Doktora ihtiyacı vardır. Arzu eden Şişli Sıhhat yurduna müracaat. 5900

SİPAHI OCAGINDAN :

Boğaziçinde Yeniköyde Sipahi Ocagına ait 135-129 numaralı 1226 metre mürabba bahçeli bir arsa üstünde 3 katlı 12 odadan mürekkep yalı satılıktır. Talip lerin 15-9-934 tarihine kadar Sipahi Ocagı müdiriyetine müracaatları. (2322) 5866

Hilâliahmer Merkezi

Umumisinden :

Eskişehir Hilâliahmer Anbarında muhtelif sandalyeler vesaire 10 Eylül, muhtelif eşya 11 Eylül, Fort, Garford, Braziya marka Otomobiller 13 Eylül 934 tarihinde satılacağından taliplerin müracaatları. (2391)

Tayyare Piyango

Müdürlüğünden:

Şartnamesi mucibince 35 ton kalburlanmış yerli Kriple Maden kömürü mübayaa edileceğinden taliplerin 8 Eylül Cumartesi günü saat 14 buçukta Komisyona müracaatları.

5802

Nafia Vekâletinden:

Fevzi Paşa - Diyarbakir hat t r km. 346 da kâin Yolçatı İstasyonu ile 26 mcr kısmın nih ayeti olan 435 + 600 arası poz ameliyatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 29-9-1934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Nafia Vekâleti Müsteşarlık Makamında icra edilecektir.

Taliplerin Ticaret Odası, Ehliyeti fenniye vesikaları ve 5125 liralık muvakkat teminatlarla birlikte aynı gün ve saatte Komisyonunda bulunmaları lâzımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri (50) lira mukabilinde Ankara'da Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden satın alabilirler. (5287) 5846

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye

Merkezi Baş Tabipliğinden:

Haydarpaşa Emrazı istilâye hastanesi için 144 kalem eczayı tıbbiye münakasası neticesi gali görüldüğünden 10 Eylül 934 pazartesi günü saat 14 de Galatada Kara Mustafa paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezinde müteşekkil komisyonunda pazarlıkla ihale edileceğinden taliplerin mezkûr merkeze müracaatları. (5434) 5857

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye

Merkezi Baş Tabipliğinden:

Haydarpaşa Emrazı istilâye hastanesine 1500 kilo pa-muk ile 1500 metro Amerikan bezi için yapılan münakasada verilen fiyat gali görüldüğünden 11 Eylül 934 tarihine müsadif Salı günü saat onda Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı sahil sıhhiye merkezinde müteşekkil komisyonunda tekrar münakasası yapılacağından taliplerin mezkûr Merkezi müracaatları. (5435) 5858

İstanbul Milli Emlâk Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli

	Lira
Kamerhatun : Yenişehir Rizapaşa sokağı eski 19 yeni 29 No. lu arsannın tamamı.	20
Kamerhatun : Yenişehir Turşucu sokağı eski 7 yeni 9 No. lu arsannın tamamı.	20
Kamerhatun : Yenişehir Şirket sokağı eski 31 yeni 35 No. lu arsannın tamamı.	20
Taksim : Hüseyinağa Divarçı ve Cambaz sokağı eski 46-48 50-19 yeni 58-60 62-21 numaralı apartman 2500 manm havi ve dükkân oda tamamı.	2500
Tarlabası : Hüseyinağa Ananik arsannın tamamı eski 33 yeni 38	22
Fener : Balat Karabaş Balat caddesi hane ve dükkânın 40-120 hissesi. Eski 106 yeni 114	316
Kamerhatun : Hüseyinağa Şişhane arsannın tamamı. Eski 35-37-39 yeni 29-41	48
Tarlabası : Hüseyinağa Gölbaşı 23 eski 62 yeni numaralı arsannın tamamı.	35
Kamerhatun : Yenişehir Mumcu so. 30 eski 38 yeni numaralı arsannın tamamı.	25
Kamerhatun : Yenişehir Turşucu so. 7-7 eski 13-23 yeni numaralı arsannın tamamı.	36,5
Kamerhatun : Yenişehir Şirket so. 8 eski 8 yeni numaralı arsannın tamamı.	15
Kamerhatun : Yenişehir Demir hane ve keklik 16 eski 18 yeni numaralı hanenin şartnamede muharrer hissesi 93,5 Yukarıda yazılı emvali gayri menkule hizalarındaki kıymetlerle 23-9-934 pazar günü saat 14 de açık arttırma usulile ve peşin para ile satılacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk pey akçeleriyle müracaatları. (F) (5350)	

İstanbul Üniversitesi

Fen Fakültesinden:

İkmal imtihanları 1 Teşrin evvel de başlayacaktır. İmtihana gireceklerin 25 Eylül 934 tarihine kadar imtihana istek kâğıtlarını İdareye vermeleri lâzımdır. (5389)

Sıhhat ve İctimaî Muavenet

Vekâletinden:

Muayene ve tedavi evleri ihtiyacı için 102 kalem ilaç ve tıbbi malzeme kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 29-9-1934 cumartesi günü saat onbeşte Ankara'da Vekâlet binasında Satın Alma Komisyonunda ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartname, liste ve tevzi cetvelini görmek üzere Ankara'da Vekâlet İctimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne ve İstanbul'da Sıhhat ve İctimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaatları ve şartnamesi veçhile hazırlanmış pey akçesi ve teklif mektuplarını muayyen vaktinde Satınalma Komisyonuna vermeleri ilân olunur. (5488)

